Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

DÉPOT LÉGAL A10876

NĂM THỨ 81
Số 5809

Ngày thứ bảy
19 Mars 1938

Ngày 18
tháng hai (Đủ)
NĂM MẬU-DẦN

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 20.364

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

GIÁ BÁO
Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số.. .. 0.04

Tối nay 8 giờ tại Hôtel des Nations đại-lộ Charner

BUỔI TIỆC CỦA HỘI NHÂN-QUYỀN NAM-KỲ

Dưới quyền chủ-tọa quan Thống-đốc PAGES

Dầu người có chơn trong hội hay không và đặng giấy mời hay không cũng xin mời tất cả trong hàng thượng-lưu trí-thức đến dự

QUANH CUỘC TUYỂN-CỬ NGHỊ-SĨ 8 AVRIL

Ông J. Béziat..?

Trong một số báo đã qua chúng tôi đã báo tin cho bạn đọc biết theo một cách thông tin tức về hiện-tình cuộc tuyển-cử nghị-sĩ 3 Avril tới đây.

Tuy nhiên báo tin như vậy chúng tôi bao giờ cũng vẫn giữ thái-độ trung-lập, chớ không hề tỏ ý thiên vị ai cả.

Sau khi suy nghĩ cho chu-đáo, mặc dầu trường tuyển-cử rất hẹp hòi, mà đứng trước một cảnh-tri của một cuộc tuyển-cử có quan-hệ tất nhiên đến quyền-lợi chung của hết thảy mấy triệu dân không riêng ở Nam-kỳ mà cả Đông-Pháp, chúng tôi tự xem thấy bổn-phận của nhà ngôn-luận — dầu là ở một tờ báo quốc-văn chăng nữa — cũng phải đem lại một vài tia sáng gọi để giúp ích vào cho cuộc bầu cử nầy đặng viên mản hơn, nghĩa là không đến nỗi thiệt thòi quyền-lợi chung của các dân-tộc sanh sống ở đất nầy.

Ý muốn thiết-tha của chúng tôi là làm sao dân Namkỳ — người ta có thể kể chung dân Đông-Pháp — phải có một người thay mặt cho xứng đáng biết trọng quyền-lợi của cả hai dân-tộc Pháp-Nam cùng chung sống.

Người ấy, trong các nhà ứng-cử, chúng tôi xin giới-thiệu mau là Trạng-sư Béziat là nhà ứng-cử cọng-hòa cấp-tiến và cấp-tiến xả-hội.

Vì sao ông J. Béziat?

Ngoài cái nhản-hiệu ấy ai ai cũng biết đảng cấp-tiến là một đảng ta có thể nói là cái «đảng then chốt» hay «đảng bản lề» tại hạ-nghị-viện hiện nay cả hai phái hửu và tả đều tin cậy đến, ông J. Béziat lại là một người Pháp đả từng chung sống với dân thuộc-địa trên 30 năm nay.

Từ lúc mới qua làm quan tòa từ Bắc chí Nam, ông Béziat đặng hết thảy mọi người nể kinh là một vị quan công-bình và thanh-liêm. Một bằng chứng rỏ rệt hơn nữa, từ hồi nào đến giờ không hề nghe một ai oán trách một bản nghị-án nào do ông xử.

Mãi đến sau nầy ra làm Trạng sư, ông Béziat nhiều lần binh-vực nhiều vụ oan ức ai ai cũng khen ngợi, và luôn luôn giúp tòa án để phụng-sự cho công-lý. Những đức-tánh tốt đẹp về chức-nghiệp của ông chắc tôi khỏi phải nói nhiều mà ai ai cũng thừa biết. Vả lại ông đã từng đặng các bạn đồng-nghiệp của ông kinh nể tin cậy ông bầu ông lên ghế Thủ-Lãnh trạng-sư cũng đủ chứng cho điều ấy.

Hồi năm 1929, ông Béziat đã từng được dân-chúng thành-phố Saigon tin cậy bầu ông làm Đốc-Lý thành-phố với một số thăm rất nhiều.

Ngoài ra, những anh em ở Saigon-Cholon đều biết ông, ông thường chú ý lo đến cho số phận của dân-chúng xứ nầy, tánh tình ông luôn luôn vui vẻ với tất cả mọi người. Ông biết chìu theo mỗi hoàn-cảnh mà làm lợi cho sự sống của dân-chúng đa số. Hơn nữa ông J. Béziat là người hay nhận thấy những sự bất-bình và biết phải bất-bình trước các việc bất-công.

Một nhà ứng-cử như ông J. Béziat thật là rất xứng đáng. Một đại-biểu cho Namkỳ tại hạ-nghị-viện Pháp lại càng xứng đáng hơn nữa!

Trước khi ngưng bút, chúng tôi không quên dặn lại với anh em Annam dân Tây và các anh em tây lai mà nói rằng: đã cùng sanh sống ở đất nước nầy, anh em đặng phần ưu-hưởng có quyền cầm lá thăm cử người thay mặt cho dân-chúng xứ nầy, thì anh em nên nhớ lá thăm của anh em lại còn là sanh mạng của mấy ngàn người xứ nầy không có quyền đầu-phiếu nữa đó. Vậy anh em hãy cẩn thận, hãy lựa lọc nên nhận biết những kẻ nào có thể giúp ích cho xứ nầy.

Anh em Annam dân tây và anh em tây lai! Anh em hãy hiệp nhau lại kết thành một lực lượng mạnh mẽ để đem lá thăm của mình mà biểu lộ cái ý muốn chung của dân-chúng xứ nầy với chánh-phủ chánh-quốc.

Anh em chẳng nên tin những lời rườm rà, những chương-trình rỗng tuếch, mà chúng ta cần nên thiết thực. Anh em phải nhận thấy theo thiệt-tế mà suy-diễn ra người.

Ông J. Béziat là người cùng sống với chúng ta từ 30 năm nay, trong những lúc vui buồn của xứ nầy, ông J. Béziat lại là người biết rõ hiện-tình xứ ta về các phương-diện kinh-tế chánh-trị và xã-hội, ta có thể tin cậy ông giúp ta nhiều sự cải cách cần ích và thích thời.

Anh em dân Tây, chắc anh em đã từng kinh-nghiệm nhiều người khi ra ứng-cử thì hô hào thần thánh, nhưng đến lúc vào việc gặp không biết bao nhiêu trở ngại cũng đành phải chịu khoanh tay.

Nay ta phải thiết thực đi, anh em phải tỏ ý muốn cho người ta ngó đến và lo đến số phận của xứ ta.

Lâu năm kinh-nghiệm xứ Namkỳ, nếu ông J. Béziat đắc cử kỳ nầy, xứ ta sẽ có nhiều hi-vọng khác về tương-lai.

Điều đó chúng tôi mong ở anh em dân tây sẽ hiệp nhau làm bổn-phận công-dân một cách đúng đắn hơn để gởi một người đại-biểu qua hạ-nghị-viện thiệt xứng đáng đủ tư-cách nhân-phẩm: **J. BÉZIAT.**

L. T. T. V.

PHẢI TỘI TÌNH CHI ĐÂY?

Trên 40 nóc gia của anh em lao khổ bị thiêu ra tro

Lóng nầy vào mùa nắng nên thường xảy ra lắm vụ hỏa tai ác-liệt. Nhưng nỗi thảm thay, kẻ chịu thiệt hại luôn luôn lại là đám anh em lao khổ, đầu tắt mặt tối, làm sớm mai lo nồi cơm buổi chiều rồi. Nghỉ đến đây cũng nên đáng trách kẻ cầm quyền thống trị điều khiển vủ trụ nầy!

Như vào chiều hôm qua nầy hồi hơn 2 giờ rưỡi, dưới ánh hồng của quả lửa, châu-thành Saigon chìm đắm trong bầu mực nội, sau những giờ giải nắng dầm sương, anh em lao-động ở xóm Bình-hòa, cạnh đường Maréchal Foch, chui về túp lều để nghỉ ngơi. Bổng đâu lửa bắt cháy nhà một anh cu-li làm tại nhà bảo-sanh Cholon, rồi vài phút sau đó, ngọn lửa tàn nhẫn mảnh liệt bắt cháy lan qua những căn nhà kế cận.

Trời vẫn nắng, gió lại bắt đầu thổi lai rai, 15 phút kế, thêm mấy căn bị thiêu hủy nữa.

Tiếng kêu, than khóc vang vầy, pha lẫn với tiếng củi lửa cháy nổ lốp đốp, nhập với làng khói đen nghịt bay thẳng lên tận trời cao...

Lửa vẫn cháy, tiếng khóc, tiếng than vẫn không ngớt.

Mải đến chập sau, sở chữa lửa Cholon, Saigon mới kéo đến dằn áp ngọn lửa ác nghiệt được.

Lúc bấy giờ xem lại một xóm nhà đông đúc, trên 200 nóc, nay chỉ còn chừng một trăm rưỡi nóc thôi. Thế trên 40 nóc gia của anh em lao khổ đả bị thiêu ra tro rồi.

Nhìn xem cảnh trạng, nếu giàu tưởng tượng một tý, chúng ta cũng có thể cho quả tạt đạn của Nhựt bổn ở đâu rơi vào, nhà không nóc, chỉ còn trơ trọi mấy gốc cột nám đen, ngả xiêng, ngả tó dưới đất ngổn ngan cây cối, lu khạp, chén, bể...

Sau khi đám lửa tàn, nhà chuyên trách liền đến nơi mở cuộc điều-tra để tìm nguyên nhân vì đâu xảy ra cuộc hỏa hoạn nầy.

Cứ theo nhiều người thuật lại, thì chủ căn nhà bị cháy đầu tiên là nhà của anh Tám, làm cu-li ở nhà bảo-sanh.

Vào giờ nói trên, Tám và vợ đều đi vắng chỉ để 2 đứa con nhỏ; đứa lớn 15 tuổi, đứa nhỏ 8 tuổi coi chừng nhà thôi. Hai đứa bé nầy vào bếp nấu cơm, chẳng rỏ vì lơ đểnh thế nào để lửa bắt cháy dữ dội như thế?

ĐÊM HÁT ĐẶC BIỆT

Phụng-Hảo

Hát giúp cho
Hội lo cất nhà mát ở Dalat cho viên quan Annam

TẠI NHÀ HÁT TÂY
BỮA 20 MARS 1938
đúng tám giờ rưởi tối

Tuồng
« TIẾNG NÓI TRÁI TIM »
mới chỉnh đống lại

Có Cô Phùng-Hả M.M. năm Châu và tư Út đóng trò từ đầu tới chót.

Có bán giấy trước tại nhà hát Tây
Bữa 19 Mars 1938
Sớm mơi từ 10 giờ tới 12 giờ.
Chiều từ 4 giờ rưởi tới 6 giờ rưởi.
Bữa 20 Mars 1938
Sớm mơi từ 8 giờ tới 10 giờ.
Chiều từ 4 giờ rưởi tới lúc khai diễn.
Không có làm quête.

XIN CẢI LẠI

Số Tombola của hội Cứu-tế xã-hội Sadec sẽ xổ vào ngày 4 Avril 1938, chớ không phải ngày 17 Déc. 1937

Theo nghị-định của quan Thống-đốc Namkỳ số 2.762 đề ngày 26 Avril 1937, cho phép hội Cứu-tế xã-hội Sadec mở một cuộc xổ số Tombola.

Xin cải lại:

Điều thứ 2.........

Số Tombola sẽ xổ vào *ngày 17 Decembre 1937*, dưới quyền kiểm soát của một Ủy-ban do quan Tham-biện chánh chủ tỉnh Sadec cử ra.

Nên đọc như thế nầy:

Điều thứ hai........

Số Tombola sẽ xổ vào *ngày 4 Avril 1938* dưới quyền kiểm soát của một ủy-ban do quan Tham-biện chánh chủ tỉnh Sadec cửra.

Chợ-phiên trâu bò tại Châu-đốc

Lời rao

Kể từ ngày 28 đến 30 Avril 1938, nhằm ngày 28 tháng ba đến mồng một tháng tư Annam, tại Châu thành Châu-đốc sẽ nhóm chợ phiên trâu bò lần thứ ba.

Kỳ thứ ba nầy, nhờ cách sắp đặt hoàn toàn và sự quảng cáo rất sốt sắng nên chi trong lúc hội chợ sẽ được nhiều điền-chủ miền Hậu-giang đến mua trâu bò. Vả lại nhờ giá lúa lên nên trâu bò sẽ bán được nhiều. Các người chủ bán nên chờ đến ngày hội chợ mà bán thì sẽ được đắc giá.

Trâu bò muốn bán phải chít thuốc ngừa bịnh truyền nhiểm ít nữa 3 ngày trước khi đem đến hội chợ. Thuốc ngừa bịnh ấy, sở Thú-y sẽ chít thí cho.

Người mua sẽ được vừa lòng vì những trâu bò bán ra đều là thú mạnh mẽ, tùy minh lựa chọn theo ý muốn của mình.

Vả lại những giấy tờ mua bán đóng bách phân, phát bài chỉ, trong chợ phiên sẽ có phòng riêng làm xong tức khắc đặng cho chủ bán và vả chủ mua khỏi mất thì giờ chờ đợi và khỏi đi xa tốn hao thêm.

Rơm cỏ cho thú vật ăn tiền canh gát và tiền chỗ chủ mua bán khỏi tốn hao chi cả.

Những người có ghe cộ để cho chở mướn trâu bò nên đem đến chợ phiên mà cho mướn ắt có lợi. Có chừa chỗ riêng cho những ghe ấy đậu khỏi phải góp tiền bến.

Muốn hỏi thêm đều chi xin mời lại sở Thú-y Châuđốc.

DU-LỊCH SAIGON-DALAT

Hội Sư-phạm Cựu sanh-viên tổ chức

Ở Dalat ba bửa 17-18 và 19 Avril 1938.

Tiền xe đi về và ăn ở, mỗi người tám đồng bạc (8$00).

Khỏi cần giấy căn-cước. Quan Giám-đốc tỵ Giáo-huấn Nam-kỳ đã xin với quan Thống-đốc miếng giấy căn cước cho anh em dự cuộc du-lịch nầy.

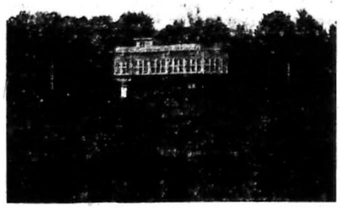

Câu lạc bộ (Dalat). *Cliché Trong Khuê-Phòng*

Viết thơ xin ghi tên và gởi mandat 8$. cho ông thủ-bổn hội là

M. NGUYỄN-TRUNG-THẮNG
Directeur de l'Ecole primaire
DAKAO — SAIGON

Người Việt-nam làm tướng Tàu, đánh Nhựt-bổn

Ông Hồ-ngọc-Lâm tức Hồ-sĩ-Lan, một người Việt-nam hiện đang giữ Bộ tham-mưu Tàu, đã làm cho Tưởng-giới-Thạch phải khiếp sợ

Qua Tàu đả gần 20 năm, nhập tịch dân Tàu, lập được nhiều chiến-công ở Tàu, ông Hồ-ngọc-Lâm tức Hồ-sĩ-Lan nay đả nghiễm nhiên thành một người dân Tàu, đến người Tàu cũng không thể nhận ra được ông là người Việt-Nam nữa.

Ông quán làng Quỳnh-đôi, huyện Quỳnh-lưu, tỉnh Nghệ-an, con cụ Âm Bảy, cháu cụ Án-sát Hồ-bá-Ôn. Cụ Hồ-bá-Ôn đậu tiến-sĩ đời Tự-Đức, làm đến chức Án-sát, nhân hồi quân Pháp sang, cụ đặc-chỉ đốc-suất quân-vụ giữ thành Nam-định, sau vì chiến-bại, thành Nam thất-thủ, cụ phải tử-tiết để tỏ lòng trung-nghĩa.

Ông Hồ-ngọc-Lâm tức Hồ sĩ-Lan vừa là giòng dõi con nhà văn, lại vừa là giòng dõi con nhà tướng, nên ngay lúc còn nhỏ, ông đả có tiếng là một cậu học trò thông minh lỗi lạc trong vùng Quỳnh-lưu. Trong 1 bức thơ gởi cho cụ Âm Bảy, ông bạn cụ khen ông Lâm, đả có câu: «Thử ngô-gia thiên-lý câu».

Hồi còn ở trường học, ông Lâm ít chuyên chú về sự học hành, ông thường hay giao du với những người mà ông cho là anh tài, cùng một ý chí như ông. Nên trước khi xuất dương qua Tàu, trong một khoảng hai năm, tại nhà ông vắng tiếng binh-văn mà chỉ thấy những tiếng thì thào có vẻ nghiêm trọng. Công việc của ông đương như bưng kín miệng bình, thì bổng vụ lấy súng ở đồn khố xanh nổ bùng ra, bà cụ Âm Bảy tục gọi là bà cụ Học Phơn và cô Thanh tức à Ng. thị Bạch-Liên, cụ Phó-bảng Nguyễn-Sắc, chị ông Ng. ái-Quốc đều bị bắt. Ông Lâm liền tẩu thoát qua Tàu.

Chính bà cụ Âm (thân mẫu ông) và cô Bạch-Liên đứng đầu trong vụ trộm súng nầy mà ông Lâm là người của đảng Văn-thân ra chủ-trương việc ấy. Nguyên mấy năm về trước bà cụ Âm vẫn là người trung thành và hăn hái của đảng. Đông-kinh Nghĩa-thục sau khi Đông kinh Nghĩa-thục thất bại, thì bà cũng đả già, không còn đủ sức mạnh để đảm đương những công việc ấy, bà mới ở nhà thờ chồng dạy con, nhưng vẫn nuôi cái chí ấy mải đến ngày đó bà bị bắt, con bà phải trốn sang Tàu, thế kết liễu cái chí-hướng của bà ôm ấp trong mấy năm trời.

Mẹ bị bắt, con chạy trốn, cảnh nhà tan tác, thực ai nghe đến cũng phải thương tâm.

Từ đó, ông Lâm mới thực là con ngựa câu trên đường thiên lý không biết thời thế tạo anh hùng hay anh-hùng tạo thời thế, nhưng ông cũng từ đó mà phát-dương được cái hoài bảo của mình.

Ông sang Tàu vừa lúc Tàu đương liên Nga, trường Hoàng-phố đang lúc thịnh hành, nên ông được vào học ở trường ấy. Sau khi tốt nghiệp, đáng lẻ ông phải sung vào quân đội để thi thố cái sở học của mình.

Nhưng đó không phải là mục đích của kẻ chí-sĩ đả vì nước mà chịu nương náu ở đất người. Ông liền cùng các đồng-chí lo việc cách mạng.

Từ đó, cũng có lúc ông phải về hoạt-động ngấm ngầm ở trong nước, khi qua Nhựt-bổn, lúc sang Thiều-tiên, dấu vết của kẻ chí-sĩ tuy không định một chỗ nào, nhưng mục-đích thì trước sau vẫn là một.

Cách mấy năm sau, ông lại trở về nước, đưa người sang Tàu, trong số đó có cả cháu ông là Hồ-bá-Cự tức Hồ-tùng-Mậu, làm kiểm-khán ở trường Hoàng-phố, năm 1932 Hồ-tùng-Mậu bị bắt ở Thượng-hải hiện đang bị giam ở lao Banmêthuot (phía Nam Trungkỳ).

Mấy năm gần đây, những đảng cách-mạng bị vở, các đồng chí bị bắt, ông Lâm mới gia nhập quân đội Tàu, lập được nhiều chiến công hiện nay đang giữ một chân trọng yếu trong quân giới Tàu.

D.P.

TRỜI THẦM ĐẤT DẦY!

Vì quê dốt một anh nông dân phải mất đất và bị đốt nhà

Cứ theo vụ sau đây, tưởng sống dưới chế độ hiện hành không có hạng và giới vào khổ cực và oan ức cho bằng đám nông dân quê dốt cả. Một năm mười hai tháng một tháng 30 ngày, làm chẳng có một ngày nghỉ, từ những khu đất hoang vu, lo đạt cho thành những khoảnh đất màu mỡ phì tốt. Nhưng đến chừng ấy thì lại về người khác, tay trắng vẫn hườn trắng 2 bàn tay.

Như tại làng Bình-thạnh quận Trảng-bàng, hạt Tâyninh có một khoảnh đất hoang vu không trồng tỉa chi được hết.

Anh Nguyễn-văn Vân đến đó khai phá lập nghiệp được hơn 50 năm nay. Vân chết, Còn là con thừa hưởng miếng đất ấy. Gần đó một anh cùng đinh khác, Nguyễn-văn-Qui, cũng đến khai phá thêm để cất nhà ở.

Đất thì đất của nhà nước, hai anh Vân và Qui vì quê dốt lại nghèo khổ nên mải đến nay mà cũng chưa vô địa bộ khoảnh đất ấy để đứng tên làm chủ vỉnh viễn.

Một anh phú-nông ở đó thông thạo thời thế nhơn dịp mua miếng đất ở giáp ranh với đất của Còn và Qui bèn lập thế chụp bộ luôn 2 sở đất của 2 anh nầy để nhận về của mình.

Việc được ra trước tụng đình anh phú nông chiếu giấy tờ địa bộ cả đất ranh, còn Qui và Còn thì chẳng có chi làm bằng cớ chứng chắc là chủ miếng đất ấy, mặc dầu

Coi tiếp theo trương sáu).

NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

**57, Rue Lucien Mossard
Saigon**

Có bán dây băng (écharpe) cho các quan, — cai và phó tổng, Hội-đồng và Xã-trưởng

Hàng tốt, — Giá rẻ.

Thời-sự cẩm-nang sắp xuất bản

Chúng tôi kính cho chư quí vị hay rằng quyển « Thời-sự cẩm-nang » năm 1938 sắp xuất bản. Sách in giấy tốt bìa đẹp, dày đến 6,7 trăm trương, có đủ hết các tên làng, tổng, quận, hạt ; và có đủ hết các hiệu của hàng buôn. Nói tóm một điều là có đủ hết những việc cần dùng cho nông-gia, thương-gia kỹ-nghệ-gia ; và hương-chức các làng mỗi khi muốn cần biết những việc gì mà mình muốn biết, dở quyển Thời-sự cẩm-nang ra mà xem thì, chư tôn sẽ được vui lòng và thỏa nguyện.

Giá mỗi cuốn là.. 3$00

Ai muốn mua xin gởi thơ cho ông Nguyễn-văn-Của Directeur de l'Imprimerie de l'Union Saigon, mà dặn trước, kẻo hết ; vì giấy mực mắc mỏ lắm, cho nên chúng tôi không có in dư nhiều ; chỉ in có 8 ngàn cuốn cho đủ gởi cho người ta mà thôi. Có giỏi lắm cũng dư chừng vài trăm cuốn là cùng. Đôi lời thành minh nhờ chư quí vị biết cho.

Muốn làm đèn Néon

(thứ dùng nơi rạp hát Bóng và những hiệu buôn lớn)

vẻ quảng-cáo
bản hiệu
ở trong phòng
và các đám về

do nơi hãng

STANDARD
NÉON LIGHT

98bis rue Lagrandière
Téléphone: 20425 -:- SAIGON
Dùng toàn đồ Huê-kỳ — Có bảo kiết

Đã làm cho
Ponsard et Veyret
Albert Portail
Pharmacie de Dakao

ĐAU ĐỚN LÀM CHI!

nếu không sợ
nguy hiểm gì mà
tránh khỏi sự đau đớn.

ASPIRINE
USINES DU RHONE

không những dở bệnh

NHỨC ĐẦU
ĐAU ÓC
ĐAU RĂNG
ĐAU BỤNG DỤC

lại còn làm cho thân thể khỏe mạnh ra.

Đòi thuốc

ASPIRINE
USINES DU RHONE

thì mới có được thuốc trong sạch, không hại bụng dục, dạ giầy và trái tim.

Trả thù

Baria. — Đêm thứ năm 10 Mars, lối 8 giờ rưỡi tối, một vụ đánh lộn xảy ra gần nhà quận Long-điền. Nguyên do vụ nầy như dưới đây :

Chúa-nhựt tuần trước hội banh Long-điền lên tại sân Baria dượt với hội Baria. Long-điền thắng Baria một hơi 5 bàng, tên Ba cầm cờ chạy ligne de touche có la hét vỗ tay mừng hội mình thắng trận thì bị tên Lý và tên Điệp chưởi và đánh mấy thoi, tên Ba nhịn thua vì biết phận mình cô thế và lại ở tại Baria nếu có đánh lộn chưa chắc là ăn, nên đành bóp bụng bỏ qua.

Nào dè đêm thứ năm nhơn hãy tên Diệp và tên Lý xuống Long-điền chơi, tên Ba bèn đón đánh đặng trả thù.

Nội vụ đưa đến bót. Diệp khai mất một trăm năm đồng sau khi lấy bóp trong túi ra, Diệp móc lấy giấy thuế thân và giấy tờ khác rồi đưa cho hương-quản biểu cầm cái bằng cớ nầy đỡ làm bằng cớ. Hương-quản liền làm phúc bẩm giải tòa.

Quận-chúa bán hột xoàn mới và đồ nữ trang tân thời ở ngan hông chợ mới số 21 đường Amiral Courbet Saigon gần các bến xe đò Lục tỉnh, gần gare Saigon Hanội, ngay giữa châu thành Saigon.

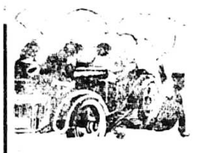

Trong vùng đất — Việt —

namky

Một con trâu nhạc

Giadinh. — Đêm 14 Mars, vào lúc 8 giờ tối một người đàn-ông dắc một con trâu đi trên đường Paul Blanchy prolongée Phúnhuận) ngang qua rạp hát, bỗng nghe tiếng trống đánh ảnh ! ảnh ! nên con trâu giựt mình vụt chạy

Nó chung đầu vô tiệm nước Tân-nam-Viên làm cho khách ngồi trong tiệm, sợ hoảng, té dùng cục ; còn bàn, ghế, chén, dĩa trong tiệm đều đổ bể rất nhiều.

Bỏ tiệm nước con trâu ấy chạy ra đường, mang trên sừng một chiếc xe đạp dựng ở gốc cây rồi chạy như bay.

Con trâu càng chạy, chiếc xe đạp ở trên đầu nó càng khua mạnh lên làm cho nó hoảng cong đuôi dong miết và đụng đầu vô chiếc xe hơi của M. Appapoulé. Lúc bây giờ chiếc xe máy mới rớt xuống đất.

Con trâu chạy tuốt lên Tân-sơn - Nhứt, đụng thầy đội Chi một cái thật mạnh, báo hại thầy phải vào nhà thương Giadinh để điều-trị

∴

Chuyện hàng xóm

Bentre. — Mùa nắng người ở giồng thường lo cúi để chụm trong lúc mưa, nên nhà nào sau khi làm xong lúa thì xoay qua lo kiếm củi nhứt là cây trâm bầu. Hai người ở cùng xóm với nhau là Trương-văn-Mãy và Ng-thành - Lạc, trong làng Khánh - thạnh - Tân, tổng Minh-đạo, đồng đi đốn cây trâm-bầu chất đống chờ khô sẽ đem về. Lúc cùng nhau lo đốn thì không sao, song đến bữa đem củi về anh Mãy lại nói Lạc chở lén của ảnh hết một đống củi, nên đôi bên khẩu ó với nhau kịch liệt. Nói bằng miệng không đã nư giận anh Mãy chụp mác đâm anh Lạc vào ngực một vít khá sâu. Lạc nhào xuống la lên và dẫy dụa

Bàn cận thấy vậy báo làng, mỏ hồi một đánh như đám nhà cháy. Làng bắt Mãy và tức tốc chở Lạc qua nhà thương để nhờ quan thầy cứu cấp.

Bịnh của Lạc xem nặng lắm chẳng rõ tánh mạng thế nào.

Ỷ mạnh hiếp yếu

Soctrăng. — Làng Phum là một làng dân phần nhiều là người thổ và có tiếng là hung dữ. Một điều nữa là chúng rất xem thường pháp luật nên việc đâm chém cùng đánh đập kẻ tục diễn là thường lắm. Như vụ dưới đây là một.

Thầy T. v. H mới đổi lại chừng 6 tháng nay, người nhỏ thó tánh hiền hậu, mà đối với một người thổ cũng xảy ra được chuyện cho chở.

Số là chiều hôm 9 Mars, lối 6 giờ thầy đi dạo bằng xe đạp về gần tới trường học, thầy một đám người thổ đi bít cả lộ mặc dầu thầy reo chuông in ỏi bọn người ấy chỉ chừa một lối đi vừa lọt mà thôi.

Xe thầy vừa qua khỏi đám người thì một chiếc xe đạp của người thổ tên Sơn-Đan chạy trờ tới, trên xe có chở một đứa nhỏ. Hai cái xe tránh nhau không kịp nên đụng sơ sài vì không có ai té mà xe cũng không hư hao chi hết.

Thè mà Sơn - Đan trách thầy giáo H... đi xe không biết phép và liếng xuống xa thường cho thầy 2 thoi đích đáng. Thầy H... té quàng xe như vậy mà Sơn-Đan chưa cho là đủ, anh ta đợi thầy H... kia vừa ngồi đứng dậy, liền đánh tiếp vào mặt thầy một thoi nữa rất mạnh, máu mồm máu mũi, tuông ra nhờ người đỡ giùm thầy mới đến nhà việc được.

Làng lấy lời khai rồi giải nội vụ lên quan chủ quận Kế-sách. Thầy giáo H... đến chỗ lạ chỉ nhờ pháp luật che chở mà thôi. Mong quan chủ quận Kế sách, nghiêm trị kẻ mạnh cho kẻ yếu đặng nhờ.

Mua hột xoàn mới Quận-chúa đặng tin cậy khỏi lo chết nước đổi màu có giấy bảo kiết 15 năm

backy

Đào trộm mả con gái một ông Bố-chánh để lấy đôi hoa tai vàng

Ninh - bình. — Cách đây mấy tháng, cô Đỗ-thị Nhiều con gái út ông Đỗ-kim-Thiện Bố-chánh hưu - trí, ở làng Vũ - lâm, tổng Dương - vũ, huyện Gia-khánh, mắc bịnh chết. Có Nhiều là vợ M. Ng-thế-Gia, lúc chết cô deo một đôi hoa tai vàng và tay đeo chiếc nhẫn. Khi khâm liệm thi thể cô, chỉ có một người có họ cả hai bề với cô và M. Gia, là Đỗ-văn-Hếch được vào vì sợ người ngoài biết chôn cả đôi hoa tai và chiếc nhẫn, sẽ sanh tham tâm đào mộ lên lấy đi.

Không ngờ, sáng hôm chủ nhựt vừa rồi, M. Gia được tin mộ vợ bị quân gian đào lên; liền đi báo ông nhạc và trình ông huyện sở tại. Ông chuyện Đặng-trần-Hà phái chánh-tổng Ng hữu Tùng tới khám thì quả nhiên thi-thể cô Nhiều đã bị đào lên, vải khâm liệm từ cổ trở lên bị xé tung và đôi hoa tai vàng biến mất, duy chiếc nhẫn vẫn còn.

Sau đó, lý-trưởng Nguyễn văn-Hội do thám, bắt tình nghi tên Nguyễn-văn-Tâm ở xóm Hành cung. Tâm bị bắt giải huyện. Xét hỏi khai ra Đỗ-văn-Hếch là thủ phạm và lũ tên Hối, Trang, Viêm, Tân là đồng đảng với Hếch. Cả bọn đã bị bắt giam.

HO LAO

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ho sơ bằng thuốc PULMOGENINE, ba, bốn lần mỗi ngày. Một muỗng canh với một chút nước trà. sẽ đặng hiệu nghiệm. đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Mỗi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

PULMOGENINE VE LỚN GIÁ 1$50

Có bán khắp nhà thuốc tây Chủ đề Pharmacie Centrale 4, Mus. 108 à 201, Rue Catinat Saigon.

Vụ hỏa - hoạn tàn - khốc

Soctrăng. — Một vụ hỏa-hoạn rất tàn khốc mới vừa xảy ra tại chợ Trường-tiền, thuộc làng Song-phụng, quận Kè-an (Soctrang). Cả thảy 25 nóc nhà bị ngọn lửa vô tình thiêu - hủy.

Vào lúc 12 giờ trưa hôm rồi, thình-lình lửa phát cháy nơi vách nhà thị Huê ở tại chợ Trường - tiền, vợ phó hương-quản Sửu ở khích đó chợt thấy, liền tri - hô lên. Tên Mẹo và Phụng lập tức chạy đến cứu chữa, song vô hiệu quả, ngọn lửa đã lên cao quá rồi.

Ngọn lửa tự-do tung-hoành bốc cháy từ nhà nầy sang nhà khác. không đầy một tiếng đồng hồ mà cả mấy chục nóc nhà ở vùng chợ đều bị thiêu hủy. Trên 1500 tá lúa của thiếm Xừng, Xả Tắc, chú Lường, chú Khinh v. v... đều bị cháy ra tro.

Tính ra sự thiệt hại chung có trên 20.000 đồng.

Lúc lửa cháy, bà Mắc đang ở trong nhà, chạy ra không kịp nên bị lửa táp phỏng mình bà liền được chở đến nhà thương Kế-an điều-trị.

Được tin quan chủ - tỉnh Soctrang, quan chủ - quận Kè-an và thầy ban - biện Huỳnh-quang- hàu có thân-hành đến tận nơi mở cuộc điều - tra và lo việc cứu - tế những kẻ bị nạn hỏa tai.

Quan chủ - tỉnh dạy làng đi quyên-tiền ở các làng và xin cau, tre để cất nhà cho đám dân vô phước kia ở. Ngài định xuất tiền công-nho mướn thầu-khoán cất một dãy nhà để sau nầy cho họ mướn ở, song ba tháng đầu khỏi trả tiền nhà.

Nhưng đám dân bị nạn định làm đơn để lên quan chủ-tỉnh xin ngài rộng lượng cho họ ở khỏi phải trả tiền nhà ít nữa là một năm, vì họ mới vừa bị tiêu tan sự-nghiệp, không thể chạy ra tiền để trả tiền nhà được.

Chẳng một ai được biết đích-xác nguyên-do vụ hỏa-hoạn tàn khốc nầy ra sao cả

Có người nói rằng vì có kẻ hút thuốc liệng tàn vào đống rơm ở phía sau nhà thị Huê nên lửa mới phát cháy như thế. Có kẻ lại nói vì vợ chồng ông già mắc nấu cháo đậu heo ăn rồi sơ ý để lửa bắt cháy vậy.

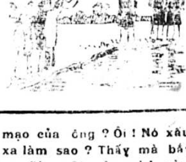

TRÊN CON ĐƯỜNG QUẢN HẠT SỐ MỘT

Ô-tô hàng lật 2 người hành khách bị thương

Phải chăng vì tại ủi chiếc xe bò ?

Lóng nầy sao ô-tô hàng thường hay lật xuống ruộng quá, cứ hễ cách vài tuần thì lại có xảy ra. Như vào 3 giờ chiều hôm qua trên con đường quản hạt số một, lối gần Hốc-môn, có một chiếc ô-tô hàng hiệu Long-vân từ Chợ-lớn chạy đi Tây-ninh, lật bên đường có 2 người hành khách bị thương nặng.

Số là chiếc ô-tô hàng nầy qua mặt 1 chiếc xe bò, nhưng không rõ anh tài xế lái xe thế nào mà để xe ủi chiếc xe bò lăn xuống ruộng rồi xe cũng nhào theo. Trên xe có 20 hành khách mà chỉ có 2 người là Văn-văn-Nừng và Nguyễn-văn Dớt bị thương ở đầu và ở tay chơn nặng.

Hai người nầy đã được chở vào nhà thương Gia-định cứu cấp.

Ông Cò Bà-điểm có đến nơi làm ang-kết.

HO SỔ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực !

Hỡi các người khổ sở về bệnh đau phổi, bệnh ho ra đờm, bệnh hen ! Nhìn người nầy mà xem, chả khác gì các người soi gương vậy.

Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chóng bớt đau được thôi. Ai ai cũng bảo rằng chữa bệnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.

Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Gagny, S.-et-O.) trước bị bệnh đau phổi, bệnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết: « Từ lúc bắt đầu phát lạnh tôi ho cả ngày, nhọc cả người và như sẽ ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cứ tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khạc ra đờm song mới được yên.

« Một người bạn khuyên tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, thật uống thuốc đó tốt quá, ngay lúc đầu tôi được bớt ngay. Bệnh ho người đi, tôi mới ngủ yên được. »

Vậy nếu các người mắc bệnh ho sổ mũi, bệnh đau phổi kinh niên, bệnh hen, nhọc nhằn, tưởng như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là bị ho ra đờm luôn luôn: Cứ uống thuốc ngọt hiệu «Vosges Cazé», thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như mọi người vậy.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu CAZÉ. Pharm 68 bis, Avenue de Châtillon, Paris

---

Samedi 19-3-38 TIỂU-THUYẾT — số 799

火燒紅蓮寺

Hỏa thiêu Hồng-liên-tự

Nguyễn-Chánh-Sắt: dịch thuật

HỒI THỨ BẢY MƯƠI LĂM

Mã-tâm-Nghi dâm đột lúc ban ngày Trương-văn-Tường gặp tiên nơi giữa lộ.

Nói dứt lời rồi liền bước trái qua một bên mà đi. Ai nấy họ cũng muốn theo ông già quái gở ấy mà coi nữa ; ngặt bị cái xe cảng ngang ở đó, phần thì người ta đông nghẹt, đi không được nữa, nên họ phải tháo lui trở ra mà đi tản lần hết.

Còn phận tôi thì tôi biết ông già ấy là bậc Dị-nhân, nên muốn theo để làm quen, nên tôi không lui ra như họ, tôi lại lách mình qua cho khỏi cái xe, thấy ông ấy còn đi ở phía trước, tôi đi riết theo và tôi có ý muốn đi tới trước ông, đặng có xem cho biết dung-mạo của ông thể nào. Ai ngờ là hễ theo vừa tới sau lưng, mình vừa muốn lướt tới phía trước ông, thì ông lại xàng ngang qua mà chận đường mình lại. Ban đầu tôi tưởng là tại ông đi bang xiêng bang nai, xàng bên nầy ngả bên nọ, nên tôi tính lách qua bên kia đặng có lước tới trước ông. Mà ông ấy hình như có con mắt ở phía sau lưng vậy, ông đi đàng trước tôi đi đàng sau ; hễ tôi muốn lướt tới trước, thì ông đã xàng ngang qua mà chận đường tôi lại rồi. Tôi dùng hết phương-pháp mà cũng không có thể nào lướt tới trước mặt ông được chừng ấy tôi mới biết ông cố ý khuấy chơi tôi, nên tôi phải đứng dừng chơn lại ý muốn kêu ông mà hỏi thì ông lại quay đầu lại mà hỏi tôi rằng : « Việc gì mà nhà ngươi cứ đi theo sau lưng ta mãi như vậy ? »

Ta đi bên tả nhà ngươi cũng qua bên tả ; ta đi bên hữu, nhà ngươi cũng đi qua bên hữu. Ta phải ngừng lại nhượng cho nhà người đi qua, nhà ngươi cũng ngừng lại mà không chịu đi, hay là nhà ngươi cố ý diễu chơi với ta hay sao vậy ? Đó, bây giờ nhà ngươi có muốn đi qua thì đi đi, chớ ta bị nhà ngươi làm cho ta bắt cháng vang cái đầu khó chịu quá. »

Tôi thấy ông-tạp liền trách tôi như vậy nên tôi nói với ông rằng : « Tôi đâu dám diễu cợt với ông ; vì tôi đi du hành khắp cùng các chỗ, những người bốn-lãnh cao cường tôi gặp cũng nhiều, mà tôi chưa hề thấy có ai cao cường như ông vậy, nên tôi bội phục chẳng cùng ; vậy xin ông cho tôi biết tôn-tánh và đại-danh. Trong lúc tôi hỏi tên họ ông ta, thì tôi đã dòm lên mà coi cái diện mạo của ông ? Ôi ! Nó xấu xa làm sao ? Thấy mà bắt sợ. Cái mặt vừa nhỏ vừa ốm độ bằng bàn tay, cái nước da xanh lè xanh lẹt in là cái vỏ dưa, đầu tóc chơm bơm rối như tơ vò, hai cái chơn mày như hai chòm cỏ rậm ; hai con mắt sâu hỏm, lỗ mũi hỉnh ngược lên trời ; duy có cái miệng lớn quá, bằng hai cái miệng của người thường, cái khoé miệng gần đụng cạnh tai.

Tôi hỏi ông mấy lời, ông không hề đáp, hình như bị say rượu sần sừ lật-sựởi, gật đầu vài ba cái rồi quay mình bỏ đi : vừa đi vừa dơ cái bầu rượu lên, gỏ ngay trên đầu, vừa nhịp vừa hát không biết ông- a hát câu gì.

Tôi nghĩ trong lòng, ông ấy không phải điên mà cũng không phải say, đây chắc là ông ta giả dạng điên khùng đặng cho không ai biết được những điều hành kinh của ông ấy chớ gì. Tôi đã hỏi thăm tên họ, mà ông không chịu nói, bây giờ có theo ông mà hỏi nữa, coi cái tình hình như vậy đó là cũng vị tất là ông ta chịu nói ; chi bằng ta cứ huởn huởn đi theo phía sau đặng coi ông ấy về đâu cho biết. Nếu đã biết ông ở chỗ nào rồi, thì thủng thẳng mình sẽ đến mà làm quen với ông mới được.

Còn nữa

Trẻ em nên biết...

Đám tiệc

(Tiếp theo)

Cách tiếp đãi

Khi nào thiết yến đãi-đằng, thì phải tiếp khách một cách cho trọng-hậu, vui vẻ, tùy theo ngôi thứ mà đãi và cũng phải tùy theo gia-đạo mình. Vậy nên hễ có thể làm được tiệc trọng thì làm, bằng không, thà đừng làm hay hơn. Chớ rước khách không nhằm thù-thiếp, sai lề nghi thì ra tuồng dối trá, làm màu.

Còn mời khách cũng phải có ý chi mới được. Lập ra một yến-diên, nên phải chọn ròng là người thân-thiết, yêu-mến, biệp ý nhau đặng làm khách mình. Nếu có người thù-nghịch nhau, thì chỉ cho khỏi sanh chuyện không tốt.

Mời ăn yến.— Muốn mời miệng cũng xong, hoặc viết thơ cũng tốt. Chớ nên mời sớm quá, trước chừng 15 ngày ấy là nhiều rồi. Cũng đừng dề quá, còn chừng 4 ngày nữa thì nên mời đi. Duy có bạn thân-thiết lắm mới mời trễ được, tuy vậy chớ cũng phải cáo lỗi trước.

Mời miệng có ý dề, chẳng cần phải thủ lễ cho chinh. Chớ viết thơ mời, chẳng nên thô-lỗ, phải giữ phép cho nhặc.

Kiểu thơ như vầy

Kính mời Ông (hay là Bà Thầy Cò,) đến ngày... giờ... xin dời gót ngọc đến lạ-xá mà dùng cơm..

Ký tên :...

Như trong tiệc ấy có mời một quan lớn nào hay là một bạn yêu dấu của người khách thì trong tờ mời cũng nên biên sơ chức phận quan ấy hay là biên tên người bằng-hữu ấy. Hoặc viết như vầy :

... đến tệ-xá mà dự tiệc cùng quan...; khi nào anh em thường chơi bời cùng nhau, trong thiệp-mời chẳng cần phải dùng lời khiêm làm chi. Viết như sau đây cũng tốt :

Đến ngày,.. giờ.. Qua có dọn một tiệc, vậy em có vui lòng mà đến cùng qua chăng ?

Khách được thiệp mời phải lập-tức hồi âm, hoặc chịu đi, hoặc không. Nếu chẳng có việc chi đại-sự thì chẳng nên từ, mà hễ từ thì phải nói vì sao mà từ, và cáo lỗi, nói rằng mình rất tiếc vì có sự trắc trở làm cho mình mất hết một cuộc vui.

Sắp chỗ ngồi.— Sắp chỗ ngồi, phải do theo nhơn phẩm người khách, tùy theo tuổi tác và tình thân quyến cùng chủ gia,

Ông chủ nhà và bà chủ nhà thì ngồi ngay giữa bàn, một người bên này, một người bên kia, ngó mặt nhau. Chỗ kế cận của chủ nhà ấy là chỗ sang để rước khách quí. Bà con trong nhà hay là bằng-hữu thân thiết thì hay nhường chỗ sang cho người lạ mặt.

Nơi đầu bàn, phía gần cửa cái phòng ăn ; thường là nơi người trẻ tuổi hoặc là con nít ngồi

Khi nào tiệc lập ra để đãi một vị nào, dầu cho phẩm độ nào, tuổi-tác bao lớn, cũng phải để cho vị ấy ngồi phía bên hữu chủ nhà. Còn như trong một đám tiệc toàn là người đờn-ông thì chủ nhà phải lựa một người cao-sang hơn hết hay là lớn tuổi hơn hết mà sắp cho ngồi ngay mình. Người bực thứ nhì ngồi bên hữu chủ nhà, người bực thứ ba bên tả chủ nhà, người thứ tư bên hữu khách quí bực nhứt, người bực thứ năm bên tả khách quí bực nhứt. Lần lần phân ngôi - thứ nhau mà ngồi, cứ hai vị hai bên chủ nhà trước rồi tới hai vị hai bên khách quí nhứt, mà bên hữu sang hơn bên tả một thì.

Chỗ của chủ nhà chẳng nên nhường lại cho ai cả, duy có đôi khi đãi quan-viên trong tỉnh mình mà lớn chức hơn mình thì mới nên nhường. Nhường chỗ ấy thì chủ nhà phải qua ngồi ngay mặt khách sang đó mà hầu đãi.

Thường sự những người đồng-tiệc cùng nhau, đãi như người đồng phẩm. Nên có sắp chỗ phải lựa cho những người đồng ý cùng nhau ngồi gần nhau, đặng cho khỏi xích-mích nhau trong khi trò chuyện. Như vầy tiệc mới được rình-rang chớ sắp cho người bịnh sanh hằng thù-nghịch nhau ngồi gần, tưởng chắc là không ai nói chuyện, mà về sự ăn-uống cả hai đều nhột-nhạt. Thế thì đám-tiệc vẫn là cho vui chung mà không được vui, tưởng không nhằm điệu. Song trong một đám tiệc sao sao cũng có đôi người không thân thiết với chủ nhà cũng là khách cho lắm. Vậy cho nên phải nhường bốn chỗ quí hơn hết cho khách ấy ngồi. Dường ấy đâu đó đều có thứ lớp-ăn được mạnh miệng, nói chuyện cũng ít nhát lời.

(Còn nữa)

GIA-CHÁNH

Cùng em Ngọc-Lan,

Vừa rồi chị lại tiếp được thơ em, nói chuyện mùa màng ở lại xứ em năm rồi hư lại rất nhiều, ruộng của chú thiếm cũng bị chung một số phận như họ vậy. Ấy chẳng qua là tai trời họa nước, lâu lâu lại có một lần, có nhiều tỉnh ở miệt Hậu-giang cũng đồng bị cái nạn tim ấy mà hư hại rất to ; lúa có giá mà không có lúa bán, làm cho mấy ông đại-điền - chủ lại chẳng khỏi bị một hồi khốn đốn kia nữa.

Nhưng năm Sửu đã qua rồi, thì chúng ta cũng đành bỏ qua đi, không cần nhắt tới nữa làm chi; bây giờ ta chỉ phải cần lo dọn đất cho kỹ-càng, đặng có trồng cấy mùa tới trong năm Dần rầy. họa may mà trúng được một mùa, thì cũng có thể trừ cho cái hại mùa rồi chút đỉnh.

Có điều là chị nghe mấy ông già bà-cả thường nói cái câu tục-ngữ xưa rằng « Tý hư, Sửu hao, Dần bất lợi » Nếu quả có thiệt như câu nói ấy mà chúng ta còn phải bị thất mùa thêm một năm nữa, thì khổ lắm đa Ngọc-Lan em à !

Nói thì nói vậy đó mà thôi, chớ những chuyện hoang - đàng không cần không cứ như vậy, biết có thiệt hay không mà lo cho mệt đó em. Chỉ bằng ta cứ việc lo làm, cày bừa gieo sạ, nhứt thiết việc gì cũng làm cho kỹ lưỡng, phải tận tụy với nghề ; dầu có đắc thất thế nào, thì mình cũng phải tận nhơn lực mới tri thiên-mạng.

Còn như nói : Tý hư ! Phải. Vì chuột hay phá lúa. — Sửu hao ! cũng phải. Vì trâu cũng là ăn lúa, phá lúa ; phải rồi ! — Còn Dần bất lợi ! vô lý. Vì cọp có biết ăn lúa bao giờ !! Cho nên nay là năm Dần chị chắc mùa màng sẽ trúng lắm Ngọc-Lan em à !

Hôm nay tuy công việc củ chị rất nhiều, song chị cũng ráng viết mà chỉ thêm cách nấu nướng cho em, như mấy cái thơ trước.

Muốn biết đồ nữ-trang khéo, lạ như các báo Tây Nam hãy viếng Quận-chúa mới thấy sự thật như các báo kỹthuật.

Làm chả thịt bò

Farce de viande de bœuf

Lấy thịt bò đã nấu xúp kêu là thịt buổi-di (bouilli) lấy hai phần thịt bò bouilli, và một phần thịt heo mỡ, hành, tỏi, muối, tiêu, persil, và một chút ruột bánh mì có thấm sữa bò tươi ; rồi bằm chung hết thảy cho nhỏ. Sau bỏ hết vô trong cái cối đá mà quết cho nhuyễn rồi lại sút vô một vài cái trứng gà sống mà quết chung lại một chút nữa là xong.

Chả làm như vậy rồi như muốn ăn chả không thì vo viên tròn bằng trái chanh lăn bột mì chung quanh rồi chiên trong mỡ heo thật sôi, hể nó vàng đều hết thì vớt ra, ăn nóng với bột cải (moutarde).

Còn như muốn dồi trong bắp cải, hoặc trong bụng con gà hay con vịt hay là trong trái cà-vô-tây, trong trái dưa leo, trong củ khoai tây, đều dùng được hết.

∴

Chả thịt gà, thịt vịt, thịt công hay là các thứ chim khác

Farces de volailles

Phải lấy cái mề, trái tim là gan, (cái mề phải chẻ ra lột lớp da cứng ở trong bỏ đi và rửa cho sạch) lại lóc lấy thịt nạt hai bên cái lườn của nó, rồi bằm chung lại hết ; gia thêm hành, tỏi, muối, tiêu, và persil, với 1 chút ruột bánh mì ngâm với sữa tươi, lại xắt thêm một miếng thịt mỡ heo mà trộn vào (liệu chừng 2 phần thịt nạc 1 phần thịt mỡ) rồi bằm chung hết thảy cho nhỏ, sau cũng phải bỏ vào cối đá mà quết cho nát rồi cũng sút vô vài cái trứng gà sống, quết thêm một lát, Sau hết lại chế thêm một chút rượu cô-nhát rồi quết lại một hồi nữa cho chả thiệt nhuyễn.

Nếu muốn bỏ nấm thì phải xắt nấm ra mà trộn vào ; hay là muốn bỏ trái ma-rông (marrons) hoặc hột mít thì phải lùi hay nấu trước cho chín, rồi xắt ra nhỏ nhỏ mà trộn vào với chả, chớ đừng có dầm bấy không ngon.

∴

Chả cá

Farce de poisson

Lấy thịt con cá đã luộc chín rồi lừa cho hết xương, hành tỏi và hành ẻ-sa-ốt (echalote) persil muối tiêu và một chút ruột bánh mì ngâm trong sữa tươi, bằm chung hết cho nhỏ, sau bỏ trong cái cối đá mà quết cho nhuyễn, rồi cũng sút vào một vài cái trứng gà sống, nếu có nấm thì xắt ra từ miếng trộn vào. Xong rồi thì dồn vô bụng một con cá lớn. Hay là bỏ riêng trong một cái chảo bằng đít mà đút lò, hay là hấp trên lửa dưới lửa mà làm gratin cũng được.

Nếu làm, gratin thì phải thoa bơ dưới đít chảo, bỏ chả cá vô rồi rưới chút nước rư (Jus) thịt ; sau rắc bột bình bánh mì trên mặt và nhểu bơ lên trên nữa cho đều, rồi đem hấp trong lò ; nếu không có lò thì hấp trên lửa dưới lửa cũng được. Món nầy ăn nóng với bột cải, (moutarde.

∴

Trái ma-rông làm chả

Farce de marrons

Lấy chừng 7, 8 trăm ca-ram trái ma-rông bỏ vào nước sôi mà trụng nó một lát, cho dễ lột vỏ. Khi lột vỏ sạch rồi thì bỏ vào nước khác cho sạch mà luộc nó. Hễ nó chín rồi thì vớt nó ra bỏ vào cái rây (passoire) mà dằm và chà cho nó lọt xuống, sau bỏ nó trong cái chậu, đánh 5,6 cái tròng đỏ trứng gà bỏ vào, rồi chế sữa bò tươi và rắc muối tiêu vào mà đánh chung hết cho nhuyễn.

Sau hết lấy bơ (beurre) mà thoa cho đều trong cái chảo tròn bằng đít có tráng sành (platé maillé) rồi bỏ chả vào, tráng cho bằng mặt lại nhểu ít giọt bơ trên mặt đem hầm trong lò.

Còn như muốn dùng chả nầy mà làm đồ ăn tráng miệng thì đừng bỏ muối tiêu, công việc làm cũng như nói trên, song phải bỏ đường với một chút trái hoa-ni (vanille) vào trong sữa bò mà nấu trước 1 lát cho đường tan ra hết, rồi đổ sữa nóng vào mà trộn với chả, phải nếm một chút cho biết chả có ngọt hay không. Sau hết mới đánh tròng đỏ trứng gà mà trộn vào với chả, rồi đem hấp trong lò, hay là hấp trên lửa dưới lửa cũng được.

Thôi, để bữa khác chị còn chỉ thêm cho em một mớ nữa.

NGUYỄN-THỊ-HỒNG-VÂN
Tânchâu

COLLYRE VERT
du Docteur MOTAIS
contre les conjonctivites et le Trachome

THUỐC ĐAU MẮT
Nước xanh
của Bác sĩ
MOTAIS
Trị những chứng đau mắt lông-cặm và đau mắt trũng-cò (Trachome)
0$30

眼科博士莫筍之綠色藥水
專治眼痛各症功效如神

En Dépôt
Grande Pharmacie de France
111-113 Rue Catinat
En vente dans toutes les bonnes pharmacies 0$30

Tuần lễ Nhi-đồng ở Vĩnh-long

Cách nuôi con nít mới sanh
Cách săn sóc phòng bịnh
Cách cho bú

Bài diễn-văn của Y-sĩ Nguyễn-văn-Hớn

(Tiếp theo)

Cách cho bú.— Đứa bé mới sanh thì cái tỳ nó còn dựng nhớt nhiều. Đợi cho nhớt ấy tiêu cho hết, hoặc đứa bé mửa, hoặc nó sống ra, thì mới cho bú đặng.

Nhiều người mẹ, con mới lọt lòng thì lo cho bú, có một hai khi nhai cơm mà nhỏ trong miệng đứa bé nữa.

Nên 24 giờ đầu, không cần cho đứa bé bú hay là ăn uống chi hết, thì khỏi sự hại về sau.

Cho bú như cách nầy thì tiện lắm, tiện cho người mẹ và tiện cho đứa bé nữa.

Ngày thứ nhứt.— Không cho bú.

Ngày thứ nhì.— Bú hai lần : Sớm mai và chiều.

Ngày thứ ba.— Cho bú ba lần : Sớm mai 7 giờ, chiều 2 giờ, tối 10 giờ.

Ngày thứ tư.— Cho bú bốn lần : Sớm mai 7 giờ, 12 giờ, 5 giờ, 10 giờ.

Ngày thứ năm.— Cho bú 5 lần : 7 giờ, 10 giờ 30, 3 giờ, 6 giờ 30 và 10 giờ.

Ngày thứ sáu cho bú 6 lần.— Cách 3 giờ đồng hồ cho bú một lần, ban đêm không cho bú.

Ngày thứ bảy cho bú 6 lần.— Tối muốn cho bú hay không tự ý.

Cho bú như vậy là cố ý để cho sữa tiêu cho thiệt hết rồi mới nên cho bú nữa. Con nít bú ba giờ sau sữa mới thiệt tiêu.

Bú phải cho đúng giờ. Nếu đến giờ bú mà đứa bé ngủ, thì phá nó thức giấy.

Còn chưa tới giờ bú mà đứa bé khóc la thì cũng phải đợi cho tới giờ mới cho bú.

Vài ngày đầu thì đứa bé khóc la, chừng quen rồi thì tiện cho người mẹ thứ nhứt là khỏi phải thức giấy nhiều lần trong đêm mà cho con bú. Như vậy thì người mẹ có giờ nghỉ ngơi.

Cho bú giờ như vậy đó, còn như mỗi một lần cho bú thì cho bú bao lâu cũng vừa sức đứa bé ?

Đứa bé bú mẹ thì bú mỗi vú 5 phút đồng hồ. Phải cho bú cho đủ hai vú vì đứa nhỏ bú thì có sữa lên đủ trong hai vú.

Cho bú như vậy thì đứa bé bú được 40 grs sữa trong mấy ngày đầu, 80 grammes sữa chừng 15 bữa sau Còn con so thì bú được 10 hay là 15 grs sữa mà thôi.

Cho bú sữa bò hộp

Nhiều bịnh như bịnh lao, trái tim thì người mẹ cho bú không đặng.

Phải cho bú sữa bò thì cho như vầy.

Trong 15 ngày đầu.— mỗi lần một chai sữa 50 gr nửa sữa, nửa nước

Mấy ngày sau: 80 gr một chai sữa.— nửa sữa nửa nước

∴

Chừng nào mới thôi cho bú

Lâu lắm là một năm, nếu quá năm thì đứa bé sẽ xanh xao và lớn nữa không đặng Cách bỏ sữa phải chậm chậm. Ban đầu bỏ một lần bú, thế một chai sữa rồi lần lần cho bú thế sữa hai. Đến một tuổi sữa dùng đặng thế sữa mẹ thì chừng 15 grs.

Phải cân đứa bé cho thường

Quá 15 ngày thì không cần cân đứa bé mỗi ngày. Cân cho có chừng, hoặc một tuần hay là 8 ngày cân 1 lần. Mỗi lần cân nặng bao nhiêu. Kỳ sau thì biết nó sức hay là nặng hơn.

Đứa bé mẹ cho bú được mạnh khỏe thì cân được như sau nầy:

Bốn tháng đầu mỗi ngày thêm đặng 30 gr.

Bốn tháng giữa: mỗi ngày thêm đặng 20 gr.

Bốn tháng sau: mỗi ngày thêm đặng 10 gr.

Giả tỷ như hồi mới sanh đứa bé cân nặng được 3 kilos

Một năm sau, cân nặng được 9 kilos Hai năm sau cân nặng được 12 kilos

∴

Phải đo đứa bé

Lọt lòng đứa bé cao được 50 phân tây.

Một tuổi, cao đặng 70 phân tây.

Sáu tháng đầu, mỗi tháng cao 2 phân tây.

năm thứ nhì thì mỗi tháng cao thêm một phân đây, đến 3 tuổi rưỡi thì cao được 1 thước.

∴

Chừng nào mọc răng

Răng mọc khi đứa bé được 6 hay là 8 tháng.

(Còn nữa)

XUÂN 1938

Cho quý Bà, quý Cô, quý Ông

Trường xe hơi

83 — 85 Bis, đường Lagrandière — téléphone 20.428 — SAIGON

Về M. Trịnh-hưng-Ngẫu chủ trương, tổ chức những cuộc du-lịch đi xem thắng cảnh trong xứ và những xứ lân cận.

Nam-kỳ — Trung-kỳ — Bắc-kỳ
Trung-quốc — Nhựt-bổn
Philát-Tân — Cao-miên.

Cao-miên — Lào — Siam
Nam-dương quần-đảo — Mã-lai
Ấn-độ và Âu-châu.

Có thương-lượng với các công ty hàng-hải được giá đặc biệt cho quý khách.

Thân thể của chúng ta rất cần dùng VITAMINE B, mỗi ngày, chẳng dùng để bảnh, bởi vì chẳng có nó thì con người hay sanh nhiều chứng bịnh như : giận dữ, bồn vấn, ăn mất ngon. QUAKER OATS có nhiều chất bổ VITAMINE B. Bởi thế nó là vật rất cần thiết cho mỗi người

QUAKER OATS

Gives you the Vitality to keep you fit

Pulmocid P. thứ thuốc trị ho lão
rất công hiệu
PULMOCID A 1$50
PULMOCID B 2.00
Có bán tại các nhà thuốc Tây
Hỏi tại Grande Pharmacie de France, Rue Catinat Nos 109 và 113 một tấm chương trình Pulmocid có nói rõ chứng bịnh ho.

DOCTEUR NG.-TẤN-BỞ'M
De la Faculté de Médecine de Paris
Spécialiste des maladies des Poumons
Chuyên môn trị các bịnh phổi
Có máy chiếu điện rọi phổi
Saigon — 63 Rue Mac Mahon — Saigon
Téléphone 20.63
GIỜ COI MẠCH :
SỚM MAI : 8 giờ tới 12 giờ
CHIỀU : 3 giờ tới 6 giờ

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES
Société d'Exploitation des Établissements
BROSSARD MOPIN
Kể nghiệp
Sáng lập từ năm 1906
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại. Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới nay, đẹp lắm. Giá bán-hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới liền hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắt (*Adresse télégraphique*) : MASACAMO SAIGON

VÔ RA THONG THẢ
hàng 3 đường L. Lacouture, Chodui
nền trại lính tập Ô-ma

DOCTEUR QUAN
Ancien INTERNE LAURÉAT des Hôpital Foch de Paris
Ancien CHEF de L'INSTITUTO de DERMOPUNCTURA de Barcelone (Espagne)

CHUYÊN MÔN KHOA CHÂM-CỨU (Acupuncture)
Trị đủ các chứng bịnh - Chuyên trị phong tê thấp mới, bịnh thoát về đường tiểu tiện (thận, huyết trắng vân-vân... Chiếu Điện đặng chữa bịnh và khám bịnh, có kiến hiệu vì. Thử nước ăn đặng, mà nước tiểu vân vân...

213 CATINAT (ở lầu (1er étage-Escalier B) gần Thương-thơ, ngay vườn con Ait
Khám bịnh từ 8 đến 12 giờ, từ 2 tới 7 giờ
Giá khám nói : $1.00

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt?
Ai muốn cỏ người bào-chế thiệt kỹ
các toa thuốc của các quan Đốc-Tờ
Vậy xin quí vị đến tại:

pharmacie franco-asiatique
PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG
RUE DES MARINS, 219 — CHOLON

Tại đó có ông PHẠM-HỮU-HẠNH nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước quí vị một cách niềm-mến và vui-vẻ.
Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.
Quí vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính rất mướn, phân lời không tính tiền cước-phí.

CLINIQUE MÉDICALE
Góc đường Mayer và Albert 1er, tại DAKAO (Saigon)
Téléphone : n° 258

DOCTEUR PHAN-TẤN-THIẾT
Ex assistant au dermato syphilographie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin in attaché aux services de Darsonvalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne

ở phòng nuôi bịnh giá rẻ và phòng thượng hạng mát mẻ êm tịnh. Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước ỏe, xét vi-trùng bằng kiến hiển vi... Có chỗ riêng để rọi điện (radio diagnostic) và chữa bịnh bằng quan tuyết (darsonvalisation, ondes courtes)...

Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đờn bà bịnh, đau gân đau xương, bịnh huê-liễu kinh niên.

PHARMACIE PRINCIPALE

SOLIDINE
M. HEUMANN
SUCCESSEUR
SAIGON
TỰ-NAM
1865
BÁ ĐỜI
ĐỀU DÙNG
THỨ THUỐC
HIỆU MÁY

SỮA NƯỚC TƯƠI

NESTLÉ

HIỆU

CON-CHIM

Là thứ sữa rất trong sạch, rất bổ dưỡng, dễ tiêu hóa, lúc nào dùng cũng tốt.

Thứ sữa nầy quả nhiên là đã có tiếng khắp hoàn-cầu.

PHÒNG COI MẠCH
NGUYỄN-VĂN-KHẢI
Lương-y bổn quốc tri sĩ
Médecin libre
GIỜ COI MẠCH :
Sớm mai... đến 7 h. à 10 h.
Chiều... đến 15 h. à 18 h.
30, Route provinciale 15
(Gần gare xe điện) GIADINH

Sách rất hữu ích

Ông Nguyễn - văn - Hoanh, giúp việc lâu năm nơi quan Chưởng-khế Saigon, đang in tại Imprimerie ông Nguyễn - văn - Của, 57 Rue Lucien Mossard Saigon, một quyển sách rất có giá-trị và rất hữu-ích cho các nhà nghiệp-chủ trong khi hữu - sự cần dùng đến, và cho hương - chức đương-niên hành-chánh trong sự nhận thị các tờ khế.

Ông Nguyễn - văn - Hoanh chẳng nệ tài sơ ra công tiêm tất trong ba đạo chỉ - dụ đã ngày 21 Juillet 1928, nói về sở Quản-thủ Điền-thổ (Conservation de la Propriété Foncière) rất quảng những đất ruộng ; 30 Mai 1883, nói lại chỉ-dụ ngày 3 Octobre 1888, nói về sự hội hỏn - tộc của trẻ thơ và 24 Avril 1884, nói về sự ốp-bộ, cầm-cố, mà soạn thành quyển sách ấy tựa đề là :

TỪ-HÀN TÂN-SOẠN

có đủ nào thức các sắc tờ khế như là tờ bán đứt giá nơi làng, tờ tông - chỉ, mua bán, cầm - cố, chia cho mái-I-thục, hỏi thục, chuyển-thục, hội bổn tộc và các tờ khác, v... đặc để rất làm công phu, chưa từng thấy được như quyển sách nầy, mỗi tờ đều có giải nghĩa phải làm sao cho đúng theo luật, hiện nay đương dùng.

Sách in thật đẹp giấy tốt bìa dài má giá có một đồng bạc một quyển, in lần đầu có một ngàn quyển, vậy ai muốn mua xin gởi thơ mau mau cho tác-giả

Mỗi quyển..... 1$00
Tiền gởi..... 0.20
Cộng 1$20

Xin gởi thơ và mandat cho
M. NGUYỄN-VĂN-HOANH
59 Rue Pellerin, 57
— SAIGON —

DƯỠNG-ĐƯỜNG PELLERIN
SỐ 93, RUE PELLERIN — SAIGON

Có phòng cho bịnh nhơn ở rất rộng rãi,
Có nhà mổ, nhà sanh và chiếu điện,
Có nhiều nhà chuyên môn các thứ bịnh.

KHÁN BỊNH : SÁNG 8 H. TỚI 11 H.
CHIỀU 3 H. TỚI 6 H.

CÓ BÁN TẠI KHẢI HỒN NGUYỄN-VĂN-CỦA

Manuel de l'infirmier
của ông
NGUYỄN-VĂN-KHẢI
MÉDECIN INDOCHINOIS DU CADRE LATÉRAL

Giá mỗi cuốn 2$ 00

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU
La Providence et
L'Industrielle du Nord
ÔNG BOY-LANDRY
Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 — SAIGON

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng-hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý . . . . . .

Pháp-Quốc Đại-Dược-Phòng

111 - 118, đường Catinat - Saigon

Nhà thuốc rộng lớn hơn hết và kim thời hơn hết trong cõi Đông-Pháp công-cuộc mua bán sắp đặt khéo léo thành ra một nhà thuốc đứng vào hạng nhứt trong các dại dược phòng.

Bổn dược phòng chỉ bán những các thuốc men hàng hóa, tốt nhứt hạng, vì hi mua thứ rẻ — những hiệu thuốc danh tiếng nhứt ở bên Pháp và của ngoại-bang...

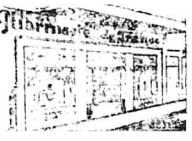

Dia BÉKA

NĂM 1938

MỚI LẠI

KỲ THỨ NHỨT

HỎI CATALOGUE

J. KELLER, *72 Rue MAC-MAHON -SAIGON-*

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-đốc

TỈNH SADEC

YÊT-THỊ — *Đơn xin thuận mãi đấu giá đất Nhà-nước.*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	Số miếng đất	Số tờ bọa đồ	Số sao mẫu	Nóc hờ
M. Trần-văn-Điều ở làng An-bình (Sadec)	Làng Bình-hàng-Tây Tổng Phong-mẫn (Sadec)	1 2 3	1ere id. id.	30ha.00 20ha.00 20ha.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể lệ 11 và 13 nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cải điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Sadec.

A Sadec, le 13 Juillet 1937.
L'Administrateur Chef de Province
Signé : ILLISIBLE

Vu pour affichage :
Saigon, le 28 Février 1938.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement :
P. le Chef du 4e Bureau
Signé : ILLISIBLE

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-đốc

TỈNH SADEC

YÊT-THỊ — *Đơn xin thuận mãi đấu giá đất Nhà-nước.*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	Số miếng đất	Số tờ bọa đồ	Số sao mẫu	Nóc hờ
M. Nguyễn-văn-Chi ở làng Mỹ-Hội (Sadec)	Làng Bình-hàng-Tây Tổng Phong-nâm (Sadec)	6	1ere	20ha.00.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể-lệ điều 11 và 13 nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cản đều chi thì nội trong kỳ hai tháng kể từ ngày dán yết-thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Sadec.

A Sadec, le 13 Juillet 1937.
L'Administrateur Chef de Province :
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage :
Saigon, le 28 février 1938.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement :
P. le Chef du 4e Bureau :
Signé : ILLISIBLE.

N° 48

Nhị - thiên - đường

Hoàng - hậu Bảo dưỡng huờn

Hãy uống thứ thuốc huờn nầy cho thường, thì nó sửa máu huyết lại tốt, kinh-nguyệt đúng kỳ, mặt mày sẻ trở nên mịn-màng hồng nhuận, da thịt nở nang, gân cốt đều đặng, cứ uống cho thường, thì trở nên người xinh đẹp.

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc :

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

N. B. — Chư-tôn hãy nhớ trong mỗi thứ thuốc, bất luận là thứ nào đều có gói theo một cái toa, để nói chứng bịnh và chỉ cách dùng rất là rành rẽ.

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
Tự-do — Bình-đẳng — Đồng-bào

ĐÔNG-PHÁP

Nam-kỳ Thông-đốc

TỈNH SADEC

YÊT-THỊ. — *Đơn xin thuận mãi đấu giá đất Nhà-nước*

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	Số miếng đất	Số tờ bọa đồ	Số sao mẫu	Nóc hờ
M. Nguyễn-văn-Pnải ở làng Mỹ-Hội (Sadec)	Làng Bình-hàng-Tây Tổng Phong-nâm (Sadec)	7 và 8	1ere 1ere	20ha.00,00 20ha.00.00	

VIỆC TRANH CẢN VÀ KÊU NẢI

Chiếu theo thể-lệ 11 và 13 nghị-định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cảng điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Sadec.

A Sadec, le 13 Juillet 1937.
L'Administrateur Chef de Province
Signé : ILLISIBLE.

Vu pour affichage :
Saigon, le 28 février 1938.
P. le Directeur des Bureaux du Gouvernement :
P. le Chef du 4e Bureau
Signé : ILLISIBLE.

HÃY DÙNG THỬ

SAVON

Sự trao đổi nhau sắc cho được mỹ lệ không phải đeo năm mười mon nữ trang mới tăng thêm vẻ đẹp chỉ dùng bông tai, cà-rá médaille Quận-chúa kiểu lạ còn hơn hết

Khắp ba kỳ nhứt là Saigon Huế-Hànội mỗi ngày thơ gởi đến mua đồ nữ trang tân thời Quận chúa trên 5o bức thơ.

TIN TÀU ĐI

Qua Pháp

Le Maréchal Joffre 25 mars M.M
Président Doumer 24 fév (M.M
le *Cap Touraine* 1er mars C.H.
L'Aramis 8 mars (M.M.)
Le Sikang 17 mars (M.M)
Le Bernardin de St Bierre 16 mars (M.M.)

Bắc và Trung-Bắc về

ClandeChappe le 14 mars M.M
Le Jean Dupuis 28 février(D.F.)
Le *Cao St Jacques* 15 mars

Qua Tàu và Nhựt-bổn

Le *Sphinx* 17 mars M.M.

Ở Singapore lại (via Poulo-Condore

TIN TÀU TỚI

Ở Pháp lại

M. M *Sphinx* 15 mars M.M.

Ở Bắc và Trung-Bắc vô

FrancisGarnier 11 février (D.F
Claude Chappe 22 mars M.M
Le Déstrade 1er mars (C.R.)
Le Bernardin de Saint Pierre le 14 mars (M.M

Ở Tàu và Nhựt lại

L'Aramisle 6 mars
Le Sikiang 13 mars (M.M.)
Le Maréchal Joffre 23 mars(M.M.

Qua ng Siapore

Le *G.G.Pasquier* 17 fév S.A.M

3 giải nhứt Hội-chợ Bai-lao về nhà báu hột xoàn « Quận-Chúa »

1er prix về gian hàng đẹp nhứt trong 850 gian hàng người Pháp và Nam.
1er Concours de Valse có Lý-Lý và M. Bernard đoạt giải nhứt miếng médaille QUẬN-CHÚA.
1er Violette Nguyễn-thị-Lợi thi cuộc đầu xảo V-phục giải nhứt về cách mặc áo và dùng đồ nữ-trang QUẬN-CHÚA

MỘT CÁI KỶ-LỤC

T. — Chúng tôi có lời trân trọng cảm ơn ban-trị-sự và khách viếng QUẬN-CHÚA mấy đêm hội-chợ.

QUẬN-CHÚA

Võ-Hiệp — Tiểu-Thuyết N·147

Nữ-hiệp Hồng-nương Tử

Diễn-giả : SONG-BINH

HỒI THỨ HAI MƯƠI BẢY

Gặp Thiền sư, bày tỏ sự tình ở sơn-tự, luận bàn mưu kế

(Tiếp theo)

Vì Giáng-ma kia có luyện phép « phi kiếm sát nhơn » là khiến - gươm - bay giết người ở ngoài trăm dặm ; lại luyện được bảy cây « phi đao » nữa, giấu trong một cái bao bằng da, khi có việc thì mở cái bao ra, bảy cây dao để trong bao bay ra liền khi đó. Mỗi cây dao có mỗi cái bông « thanh quang » dài hơn một trượng, nó bay rực rở ở giữa thinh-không, bọn Cửu - nhơn ở chỗ nào thì nó bay tới chỗ nấy, bị chiếu bảy cái bông « thanh-quang » ấy, thì bọn Cửu - nhơn bị thương chết liền, Giáng-ma-kim-cang có phép thuật mầu-nhiệm như thế kia, thiệt là một nhơn vật bậc nhứt ở trong Hồng-y-thích ma-phái, tiếc vì nó không noi theo chánh - đạo, chỉ lấy sự giết người cướp của làm nghề, lúc Bần - tăng kính qua Thiết - phật - tự ở Thiềm-tây, là chỗ tăng-ẩn của Giáng-ma-kim - cang ở đó, muốn quan sát cảnh chùa nầy cho biết. Bần tăng có vào chùa hội diện với Giáng-ma-kim kia một lần, cảnh chùa nầy phòng - ốc sắt nhiều, kiểu « kiến-túc » kiên-cố hết sức, chẳng những cột kèo bằng sắt, mà đỗ lợp phủ trên mái chùa trên cũng bằng sắt bằng đồng, ngoài ra bốn phía vách tường, cũng là đồng sắt tất cả, theo như lời Giáng-ma-kim-cang nói lại, thuở nay không ai dám động phạm tới cảnh chùa nầy, xem chỏ ở của Giáng-ma-kim-cang như thế kia, biết là sự lợi hại của nó không có chỗ nói nữa ;

Nghe Xương-hiền nói cớ sự như vậy, Cửu-đầu-sư-tử còn ngậm-nghĩ làm thinh, Hồng - nương - tử đã giải quyết trong lòng rồi, nàng vỗ bàn một cái mà nói theo như lời Xương - sư-phó chỉ giáo, chắc là Giáng-ma kia bắt trộm Lưu-ân-công về Thiết - phật-tự rồi, sự cần kíp giải cứu Lưu-ân-công, bọn ta phải mau mau tới Thiết - phật - tự mới được ; Hồng - nương - tử nói giứt tiếng, lại do hỏi Cửu - đầu - sư - tử rằng ; Thưởng-huynh... Giáng-ma kia gian xảo hết sức, nó lại khiến sáu người trong bọn nó phá khuấy ở tỉnh Tứ-xuyên, nó lập kế « Song-quân tế-hạ » như thế kia, đặng khiến bọn ta đi đâu nấy thì mất đầu nọ, đối với tình thế « lưỡng nan » như vậy, Thưởng - huynh tính liệu làm sao ? Cửu - đầu sư-tử hỏi lại rằng : Cô-nương — bọn đạo-tặc phá khuấy ở tỉnh Tứ - xuyên, đã có Vân - trung - tiên và Giả-nhị Thăng - phi thân hành thám thính, không biết bổn-lãnh của ba người ấy, có đối địch lại với sáu người bọn Giáng-ma - kim-cang chăng ? Hồng-nương-tử nói ; Bộ-hạ của tôi cũng nhiều, chỉ có bà người kia tài nghệ xuất chúng, lại thêm Vân-trung-tiên có đạo pháp huyền diệu, biết trước được mọi sự kiết hung ; nếu bọn sáu người của Giáng - ma kia có tài giỏi đến đâu, thấc là đối thủ với ba người của bọn ta chớ không lại ; tôi đã tiên liệu sự hơn thua như vậy, nên tôi khiến bọn Vân-trung-tiên thế mặt tôi xuất hành, việc ấy đã có ba người kia thọ trách nhậm rồi, Thưởng - huynh đừng hoài nghi thêm nhọc, lấy việc cần-thiết hiện giờ mà nói ; bọn ta phải tới Thiết-phật-tự mau mau ;

(còn nữa)

Imp. : LỤC-TỈNH-TÂNVĂN — Gérant : LÂM-VĂN-NGỢ

« Gái xinh, thú dữ bên nào »

(Tiếp theo)

Nhưng mà nàng công-chúa chẳng biết ý cha ; vô phòng khóc châu rơi lả chả.

Nàng khóc vì nghi, nghi một đều đau đớn biết bao. Nàng ráng bỏ qua hết sức, song cái nghi ấy cứ trở lại vô lòng, làm cho xót xa khó chịu, càng khắc, càng thêm. Nàng chẳng qua là nghi chàng thương một người khác.

« Trách người tham đó bỏ đăng
« Chơi lê quên lựu chơi trăng quên đèn !

Tưởng như vậy lòng dường như chết, nàng cứ mơ màng nhớ đến chuyện làm cho nàng sanh nghi như thế. Số là bữa nọ nàng đi một mình ngang qua sân điện, thình lình thấy chàng A Ra-ba nói chuyện vui cười với thể nữ Si-ta. Ai cũng cho nàng ấy với công chúa là đẹp hết ở trong đền. Mặt mày đều đặn hình vóc dịu dàng, mủ mỉ lưng eo, nhiều người thấy nàng như vậy phải lòng, song nàng trinh tiết chẳng để cho ai vô lễ. Nàng nghiêm trang đã có tiếng đồn, mà sao nàng lại nói năng cười cợt với A. Ra-Ba thế ấy ! Nghĩ vậy công-chúa rất đau lòng, trong phòng vắng lụy tràng không thể ngớt. Chuyện nầy, chuyện kia, chuyện nọ, thấy đều ùn tới trong trí nàng, làm cho nàng thay lòng chàng không biết nghĩ. Nàng nhớ thể nữ có nói tiếng nầy với chàng, chàng có hỏi thể nữ tiếng kia, có khác nào.

Mai hòa vận điều điều hòa vận mai.

Chuyện đã rõ ràng còn ngờ sao đặng. Có khi, chàng với thể nữ thương nhau đã lâu rồi, có khi họ thương nhau từ hồi nào đi nữa. Vậy mà nàng chẳng c biết chút chi, đã sau thằng, chàng dám khi nàng như thế.

Cả ngày nàng thôi những khóc, đêm trường giọt lệ cũng không ngưng. Nàng bức tức bồi hồi cứ trông trời mau sáng. Chẳng biết rồi đây chàng có chạy lại chỗ hẹn nọ như mấy lúc hay không ? Chàng có thể nói rằng mình không bạc bẻo hay không ? Nàng thương chàng cho đến đỗi nàng củng còn trông vơ trông váo, ước làm sao cho chàng khỏi cái nàng nghi, để trọn tình ân ái với nàng trước sau như một.

Ác vàng chưa rạng vầng đông, nàng công chúa đã đến nơi hội ngộ. Những mảng tròng gặp chàng đặng hỏi rõ nguồn cơn, cho nên nàng quên cẩn thận để cho người do thấy tâu vua tức khắc. Người hay con như vậy, bèn mau mau choàng áo giả hình, lén bước theo nàng núp bên bụi rậm.

Chẳng khỏi bao lâu, trong lúc mặt trời ló mọc, chim kêu láng lìu chào mừng, chàng A. RA. BA nép mình bước tới, chơn đi nhẹ nhẹ mà kiếm tình nhơn.

Ông vua giận, nắm tay sẻ bước lại gần nghe hai người cãi lẫy trách nhau, thì ngạc nhiên chưng hửng.

Công chúa nói : « Không tôi biết rồi, chàng chẳng có thương tôi ! Chàng thấy một nàng công chúa yêu vì thì chịu vậy đặng cầu cái vinh mà chớ. Miệng chàng thề thốt ; mà lòng dạ lãng xao. Tôi thấy vậy mà bắt gớm cho chàng, còn con thể nữ Si-ta đó... »

A-ra-Ba nói cượng lại rằng : « Công-nương giận nói vậy sao phải. Bực công - nương há biết đều ghen. Công-nương củng biết, con Si-ta sanh ra một làng, một ấp với tôi. Cha mẹ tôi, cha mẹ nó gần nhau khít cửa ; hai đứa tôi từ nhỏ đã biết nhau rồi, coi nhau dường thể anh em, như vậy thì hai đứa tôi nói chuyện với nhau. Như ngày hôm qua mà công nương thấy đó, thì đều có chi là tội lỗi. Tôi chỉ biết công nương một cái đài gương soi đèn dầu bèo, coi công - nương như thể mặt trời, sống cũng vì đó mà vui thì củng đó. Chẳng may mà công nương ngảnh mặt làm lơ thì thân hèn mọn ắt về âm cảnh. »

Nói rồi thì A Ra Ba sụp ngồi, nắm tay công chúa mà hun ngon hun ngọt nước mắt chan oà da ngọc thiết tha. Mà cái lòng đờn ông họ có khác nào biển thẳm, một nàng công chúa đương trạt mười lăm, dễ nào mà dò cho rõ ràng cùng chỗ. Công chúa nửa thời sợ gạt, nửa muốn tha thứ cho chàng, nên đứng sửng vơ hồi lâu chẳng nói.

Vua thấy rỏ chàng chường bèn vạch cây bước lại.

Hai người thất kinh la lên một tiếng. Chàng A Ra-Ba bèn quì xuống cúi đầu sát đất, chờ vua rút kiếm hành hình. Công chúa thời ôm tay mặt của cha mà hun đặng cản không cho người ra tay.

Nàng vừa khóc vừa nói : « Xin cha đừng thiên nộ qua chàng tội nghiệp. Trong bầy tôi của cha, chàng thật là trung cang hơn hết. Tội có một mình con, con giục chàng bày tỏ tâm tình, con biểu chàng lại với con đây Xin cha bắt tội một mình con mà thôi. »

Nghe nàng nói có nhơn dường ấy mà vua càng thêm giận bội phần.

Người ra dấu, thì mười tên lính chạy lại lẹ làng, lẳng lặng bắt A-ra-Ba dẫn bỏ vào cái ngục tối hơn hết trong đền : còn ông vua thì lui chơn chẳng nói năng một lời chi hết.

Công chúa Ma-ra-Nê chẳng sợ gì hết cho nàng, chỉ sợ cho chàng A-ra-Ba chẳng biết nửa phải ra làm sao ?

Có hai ngày mà họa tới cho nàng dồn dập, bấy lâu chưa hề có vậy. Bị thể nữ gạt, bị tình nhơn gạt, bị cha rầy, nàng thôi điên đầu điên óc. Song nàng chắc dạ đều nầy, là dầu thế nào, nàng cũng thương chàng A-ra Ba và sẻ kiếm hết phương mà cứu chàng cho khỏi nạn.

Tối lại vua cha đòi nàng đến sân triều. Người ngồi trên ngai có thái sư và các quan khác đứng hầu. Mặt mày tỉnh-táo, người nói chầm rãi rất oai nghi.

— Nầy con, cha đòi con đến trước ngai đây là có ý cho con biết cái hình phạt của cha định về tội tình cha thấy hồi mơi. Tội ấy cháng chường, hình phạt cũng cháng chường như vậy.

Công chúa sợ thất sắc mà nghe mấy lời ấy thì liền đỏ mặt tía tai ngó xuống.

Vua nói tiếp từ dòng ta sáng nghiệp đến nay, danh tiếng lẫy lừng bờ cỏi, chẳng hề nghe tội ác như vậy. Cha có dạy kiếm tiềm cùng trong mấy tàn thơ viện mà chẳng có lời tội thể tội con. Chẳng bao giờ công chúa quên bực mình, để cho đến đỗi tên vô biến thấp thỏi dám lỗi nghi mơ ước. Tội vô song thì hình phạt cũng vô song. Chiếu theo phép nước, thì tình nhơn của con phải kẹp ván mà cưa hai hay là xử lăng trì mới xứng tội.... ».

Vua nín một hồi, còn công chúa thời đứng chẩn ngẩn sững sốt.

(Còn nữa)

TIN TỨC TRONG TY GIÁO-HUẤN

Những cuộc thi

Cuộc thi cấp học bổng vào năm thứ nhứt trường trung-học

Theo nghị-định của quan Toàn-quyền Đông-pháp đề ngày 12 Mars 1938 :

Cuộc thi cấp học bổng vào năm thứ nhứt trường trung-học cho những thi-sanh nghèo khổ, sẻ mở tại những hạt có trường trung học, vào ngày thứ năm 9 Juin 1938, từ 7 giờ rưỡi ban mai.

Thi-sanh phải dưới 12 tuổi, kể đến ngày 31 Décembre 1938.

Đơn xin dự thi gởi ngay cho Inspecteurs primaires provinciaux đến ngày 27 Mai là kỳ hạn chót.

∴

Cuộc thi lấy cấp-bằng Sơ-học Pháp-Việt

Cuộc thi cấp-bằng sơ-học sẻ mở tại Saigon, Cholon và tất các hạt, vào ngày thứ hai 13 Juin 1938, từ 7 giờ rưỡi ban mai.

Những thi-sanh (nam hay nữ) phải ít lắm là 12 tuổi, kể đến ngày 31 Décembre 1938.

Đơn xin dự thi, phải làm đúng theo kiểu với theo nghị-định dưới đây, và đính những giấy tờ sau nầy :

1— Một bổn khai sanh có chứng thực.

2 — Một tờ bảo đảm rằng thi sanh đã có học qua ba lớp, ba, nhì, nhứt, ở trường sơ học.

Đơn dự thi, viết trên giấy có dán con niêm Op.15, gởi ngay cho Inspecteur primaire des Ecoles de la province.

Trư trường - hợp sau nầy, thi sanh có thể tới châu thành, hay hạt mình ở mà xin giấy bảo đảm rằng mình có đủ sức thi.

Nhận đơn xin dự thi đến ngày 14 Mai 1938 là kỳ hạn chót.

∴

Dưới đây là kiểu mẫu đơn xin dự thi lấy bằng sơ học pháp việt (kỳ 13 Juin 1938.)

Je soussigné (1). . . né le (2). . . à (5). . . fils de (4). . . provenant de l'Ecole (5)... de... demeurant à (6)

Demande à Monsieur le Gouverneur de la Cochinchine de bien vouloir me faire inscrire sur la liste des candidats à l'examen du Certificat d'Etudes Primaires Franco-indigènes qui aura lieu le 13 Juin 1938 à (7)

Ci-joint ;

Un extrait de mon acte de naissance légalisé, (ou un jugement en tenant lieu)

2 un certificat attestant que j'ai suivi régulièrement les trois cours du cycle primaire complémentaire Indochinois.

Je demande (ou je ne demande pas) (8) à subir l'épreuve facultative de caractère chinois.

A...le...

Signature du candidat.

1· Nom et prénom
2· Date de naissance.
3· Village et province ou ville.
4· Nom et prénom du père.
5 Publique ou privée.
6· Adresse complète.
7· Province.
8· Biffer la mention inutile.

Trời thẳm đất dầy

(Tiếp theo trương nhứt)

rằng mọi người ở vùng đó đều nhận chắc là đất của 2 anh khai phá.

Vì thế nên chiếu theo mặt tuật pháp thì 2 anh phải thất là lẽ cố nhiên. Sau đó, có lịnh tòa dạy Quí và Côn phải dở nhà đi, nhưng vì quê dốt nên kháng cự lại với pháp luật.

Hôm 8 Mars vừa rồi, Tòa Tập-tụng Tây-ninh, ông cò và 12 người lính đi với 9 tên dân và viên hương quản làng sở tại đến nhà Qui và Côn.

Qui đã dọn đồ giờ nhà xong, chỉ có đồ đạc trong nhà của Côn chưa khuân ra hết kịp thì bị ngọn lửa vô tình thiêu sạch.

Thế là xong chuyện, mất đất và bị đốt nhà, sau 60 năm khai phá, gầy dựng, bao nhiêu giọt mồ hôi, bao nhiêu giọt máu cũng đều hóa ra khói mà bay theo đám phù vân mộng ảo. Thật là quả trời thẳm đất dầy ! Hơn ai ? Trách ai ?

GIỚI-THIỆU MỘT QUYỂN SÁCH QUÍ

HÁN-PHÁP-VIỆT

Tân-thuật từ điển

Một bộ sách giúp ích cho người cần học, siêng đọc, muốn hiểu

Gần đây, sách biên thuật về tự-nhiên và xã-hội khoa-học mỗi ngày ra đời thêm nhiều ; trong đó có những chữ mới đi từ văn Pháp hoặc văn Tàu sang. Phải viết chữ mới, hẳn người soạn sách cực chẳng đã vì không có chữ thế. Mà, khi gặp chữ mới, người đọc sách lại tức tối vì chưa rỏ định nghĩa và lai-nguyên của nó.

Khoa-học mỗi ngày một phát đạt thì từ - ngữ củng phải mỗi ngày một thêm nhiều ; điều đó không ai chẳng nhìn nhận. Vậy đã nhìn nhận rằng cần có chữ mới để làm cho phong-phú nền văn Việt-nam thì đối với những người chưa hiểu định-nghĩa chữ mới, chúng ta phải làm sao ? Tất nhiên các ngài cũng như chúng tôi, quả quyết rằng phải làm cho những chữ mới trở nên phổ-thông, nghĩa là nên soạn và làm phổ cập nhiều sách giải-thích những chữ mới ấy. Thiệt hành định ý nầy, Văn-hóa thơ xã, đảm nhậm xuất-bản bộ TÂN-THUẬT TỪ-ĐIỂN, có cả ba thứ Hán-Pháp-Việt.

Về việc biên-tập, là sự trích-dịch ở những bộ : Hiện-đại-ngữ từ-điển, Tân-thuật-ngữ từ-điển, Từ-nguyên, Hiện-đại trí - thức : còn sự tham-khảo, nhờ ở các tự - điển như : Larousse illustré, Dictionnaire Littré, Dictionnaire anglais-français, Dictionnaire français-chinois, Dictionnaire français - annamite, Dictionnaire sino annamite, vân - vân.

Phần chữ Tàu để đi đầu là vì hầu hết những chữ mới về khoa - học khi vào nền văn Việt-nam đều biên thành Hoa-tự, và có phụ chữ Pháp là để giúp cho bạn nào mới tập đọc sách về các khoa - học bằng Pháp-văn. Đến như người đọc chữ Tàu cũng nhờ bộ TÂN-THUẬT-TỪ-ĐIỂN nầy mà hiểu nhiều danh - từ mới lạ.

Bộ TÂN-THUẬT-TỪ-ĐIỂN là sách giúp ích rất nhiều cho người ham học, chẳng chỉ làm người bạn hiền của ai biết quốc-văn mà thôi ; nó cũng đứng được địa-vị ấy với các bạn biết chữ Tàu và chữ Pháp. Về phần những chữ Tàu, soạn giả khéo sắp thứ lớp theo tự-mẫu nên khi người đọc sách Tàu gặp chữ, tra tầm rất dễ. Mà cho tới người đọc sách Pháp hay sách Quốc-văn khi gặp chữ, phỏng như, *Millerandisme*, hoặc chữ Đảnh-đỗ, cũng tiện tra cứu, vì sau chót sách có phụ hai bản mục-lục Pháp, Việt rất rõ ràng. Cái công - dụng rất lớn của bộ TÂN-THUẬT-TỪ-ĐIỂN là ở chỗ gồm cả ba thứ văn Hán, Pháp, Việt vậy.

∴

Soạn cho xong và xuất-bản cho được bộ TÂN-THUẬT TỪ-ĐIỂN, biết bao nhiêu nỗi khó khăn, giữa lúc giấy mực đều lên giá xấp đôi trước kia, mướn in được bộ từ điển to lớn nầy tất phải bỏ ra một số tiền rất nhiều, chưa kể công-phu của các bạn coi việc biên-soạn.

Trung thành học-thuật của đại chúng các bạn biên soạn rất giàu sức chịu cực và bền chí. Vậy thành tựu một công trình như thế không thể gọi là nhỏ nhen, mong các bạn yêu mến quốc-văn nhận thấy rằng việc cho ra bộ TÂN-THUẬT TỪ-ĐIỂN là rất cần thiết nên giúp cho.

Bộ từ điển nầy giải thích lối 5.000 thuật-ngữ, sẽ dày lối 2.000 trương, chia ra làm 60 tập, xuất bản mỗi tháng 2 tập hoặc nhiều hơn tùy theo trường hợp.

Khi in xong sẻ bán : Trọn bộ 12$ và mỗi tập là 32 trương có bìa cỡ 16 - 24 giá 0$20. Nhưng ai mua trước chỉ tính 10$00.

Bạn nào yêu mến quốc văn sẵn lòng vùa giúp công việc trước tác nầy hãy biên thơ cho M. Phạm-văn - Điều 29, Rue de Frostin — Tândịnh — Saigon.

Vậy chúng tôi có lời giới thiệu cùng bạn đọc.

L. T. T. V.

ĐẾN NGÀY 1 AVRIL 1938

Số TOMBOLA của Hội-chợ Sadec mới xổ

Ban Tổ - chức Hội chợ Sadec, xin cho công-chúng hay rằng : Số TOMBOLA *của Hội-chợ dinh huởn lại đến chúa nhựt 3 Avril 1938 mới xổ.*

NAM-KỲ

Kinh tế cuộc

Giá lúa

Ngày 19 Mars 1938 theo giá lúa ở các nhà máy ở Cholon, bán nguyên bao 68 ki-lô.

Lúa thượng hạng	4 45—4.55
Lúa hạng nhứt	4.32—4 38
Lúa hạng nhì (Japon)	4.18—4.32
Lúa hạng nhì (Java)	3 93—4.93
Lúa thường dùng	3.95—4.00
Rạchgiá thượng hạng hột dài.	4 28—4.40
Càmau	4 38—4 40
Bạcliêu, Sốctrăng, Bàixàu	4 34—4.35
Bentre, Gocong	4 60—4.61
Ômôn, Cailậy	4.36—4 30
Sadec, Longxuyên	4.10—4.15
Châuđốc lúa đỏ	3.81—3.83
Caomiên hột dài	4 36—4.38

Bắp

Bo mỗi 100 k.	9.40

Gòn

Gòn lột hột rồi, mỗi tạ từ	33$25, *tới* 33.75

Dừa khô

Dừa khô Saigon mỗi 100 Ki-lô	14.00

Đường

Đường cát trắng mỗi 100k.	26.0

Giá gạo

Ngày 19 Mars 1938 bán dọc theo mé sông, không kể tiền sở phí, bán luôn bao 60k. 700.

Gạo số 1 25 %, tấm	6.15—6.18
Gạo số 2 40 %, tấm	5.80—5.85
Gạo số 2 50 %, tấm	5.70—5.75
Gạo lức 5 % lúa	4.95—5.00
Tấm số 1, số 2	4.90—4.95
Tấm số 3	4.45—4 50
Cám trắng	2 95—3 00
ám lức	1 80—2 00

Heo

Mỗi 100 ki-lô	34.00—36.00

Giá cao-su

Paris	17-3-38	10.70. *le kilo*
Londres	17-3-38	7d. 1/16 *p.v*
Singapore	17-3-38	0,22 1'4
New-York	17-3-38	14.1 0p.

Giá bạc

Taux Officiel	10100
Banque de l'Indochine	10.00
Banque Franco-Chinoise	10.00
Hongkong et Sanghai	10.00
Chartered Bank	10.00

Giá đồng bạc củ

Ngày 18 Mars 1938 1p,06 1 4

Vé quốc-trái

Vé Quốc-trái Đông-Pháp 71p.25

Qui vị muốn thử thời vận mua mau kẻo hết

0$30 một vé số của hộ A.M.E.I.C.I.C.

SẼ ĐƯỢC TRÚNG

1 số	4000$00
1 số	2000.00
2 số	1000.00
5 số	500.00
10 số	100.00
50 số	20.00
100 số	10.00

Có gởi bán khắp nơi.

Lảnh bán có huê-hồng nhiều do nơi M. BÙI VĂN PHƯƠNG ở Saigon :

Ngày thường
Sáng từ 8 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 3 giờ đến 6 giờ
à nº 15 Quai de Belgique
Tối từ 7 giờ đến 8 giờ
nº 46, rue Mac-Mahon
Chúa nhựt và ngày lễ
Sáng từ 8 giờ đến 9 giờ
Chiều từ 3 giờ đến 4 giờ
Nº 64 Rue Mac-Mahon

Muốn lấy giấy thi xe hơi
Hãy lại trường của
TRỊNH - HƯNG - NGẦU
95-95 bis đường Lagrandière
Tel. 20.425—Saigon

Dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như thần ; nhứt là bịnh cảm mạo tứ thời ; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày ; thoặc tức rang nơi ngực, trong uống ngoài thoa, hết trong chớp mắt.

Muốn biết đồ nữ-trang khéo, lạ như các báo Tây Nam hãy viếng Quận-chúa mới thấy sự thật như các báo kỹthuật.

TIN VẮN

Mới đây, một người Hi-lạp ở New-York đến xin nhập tịch dân Mỹ.

∴

Viên quan coi việc « vào làng Mỹ » xuýt ngả ngửa người khi đọc thấy tên ông Hy-lạp : tên là M· Rapatheodorokonundoronicolucopoulos !

∴

— Ông muốn vào dân Mỹ thì phải đổi tên khác cho dễ đọc :

Nhưng đáp lại viên quan Mỹ, ông Hy-lạp nhứt định không chịu.

∴

— Từ năm trăm năm nay họ nhà tôi là Papatheodorohomundoranicolucopoulos, không khi nào tôi lại bỏ !

∴

Tên tôi là Papatheodorokomundoranicolucopoulos, thì rồi tên con tôi cũng sẽ vẫn là Papatheodorokomundoranicolucopoulos.

∴

Hoặc là ông cho vào làng Mỹ với cái tên ấy, hoặc tôi đi về nước tôi, chớ tôi không khi nào chịu đổi tên hoặc « thiến » bớt một vài chữ trong cái tên của tôi

∴

Cái ca bướng bỉnh như ông Papatheodorokomundoranicolucopoulos rất ít có, vì những người ngoại quốc muốn nhập tịch dân Mỹ đều thuận bỏ hẳn tên củ để lấy một tên Mỹ như Brown hoặc Smith.

∴

Nếu ông Papatheodorokomonundoranicolucopoulos nhứt định không đổi tên thì rồi chỉ khổ những ông « bồi ».

∴

Mỗi khi ông Hi-lạp nầy đến chơi nhà ai, thì ông bồi nhà ấy lại một phen khổ khi vào thưa với chủ.

∴

Thưa ông, có ông Paratheo... doro...patata cái gì ấy locomunopoulos, hỏi ông...

∴

Anh Bé làm lụng cả ngày, mà mày vui vẻ luôn luôn. Hỏi ?
— Anh nói nhờ có uống « Aspirine, Usines du Rhône ».

∴

Quận-chúa làm dinh diệu cho nghệ thợ bạc, đặng nhà vua và hoàng - hậu, các quan hầu đến viếng lại chợ mới Namvang.

∴

Mỗi khi có một cuộc bầu cử thì ở trên tường người ta thấy gián đầy những quảng cáo xanh đỏ.

∴

Mỗi người ứng cử đều tìm hết cách để « hạ » địch thủ.

∴

Những quảng cáo bầu cử không phải là ngày nay mới có.

∴

Năm 79 khi thành phố Nompéi bị vuồi ở dưới tàn gió núi lửa Vesuv , một tỉnh có ba vạn dân cư và là nơi nghỉ mát của những nhà giàu La mã, là hồi rất thịnh hành về phương sách bầu cử.

∴

Người ta đã tìm được những tờ quảng cáo còn giữ được nguyên vẹn tên và lời tuyên bố của người ứng cử dân thành phố Pompéi, cho chỉ đến ngày nay chúng ta được biết tới.

∴

Vì thế ở trên tường thanh-phố cổ ấy, ngày nay người ta có thể đọc vào : « Vatia là một người dân hoàn toàn », « Proclinius là người rất chánh trực » hay « Photin là một người rất tốt »

∴

Người ta cũng có thể tìm thấy những lời hứa hẹn đẹp đẽ mà người ứng cử có óc sáng kiến Proclinius đã dùng để khiến các bảo viên bỏ phiếu cho mình.

∴

Ông đã gián lên tường câu nầy « Hỏi khách qua đường, hãy bỏ phiếu cho Proclinurs, mai kia chàng sẽ bỏ phiếu lại cho người. »

∴

Ta coi đây thì 20 thế kỷ nay không có gì thay đổi : người ứng cử khôn khéo nhứt vẫn là người hứa hẹn nhiều nhứt.

∴

Đờn ông, đờn bà, con nít, dùng thường « Aspirine, Usines du Rhône », khỏi bịnh nhứt đầu, chóng mặt, v. v... Thuốc rẽ tiền mà hiệu nghiệm như thần.

∴

Mấy người mà không hay đau vặt không hay cảm mạo thương hàng, ít hay nhức đầu sổ mũi, là họ nhớ có sắm sẵn một ve dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG để ở trong túi họ luôn, không khi nào ngớt

∴

Đi đường xa, chẳng hạng là đi tàu, đi xe lửa, xe hơi hoặc đi bột nên đem theo mình « Aspirine-Usines du Rhône » mà dùng, thì đi tới nơi về tới chốn, mạnh giỏi luôn luôn.

Muốn bán

1 sở đất tọa lạc tại Cholon rue des Marins đo được 2567 m² 50.

1 sở đất tọa lạc tại Saigon (Đất-hộ) rue Mayer, đo được 3781 m².

2 sở đất tọa lạc tại Tây-ninh (Cẩm giang)

1 sở đất tọa lạc tại Phước-hải (Barịa), đo được hơn 19 mẫu dọc theo mé biển và theo đường Bartoli mới làm đi thẳng qua Nước Ngọt.

Ai muốn mua xin mời tới tòa soạn Bổn-báo mà thương nghị

PHẢI CHĂNG VÌ CỜ BẠC MÀ RA ?

Người lại giết người

Từ già chí bé ai cũng hiểu biết cờ bạc sanh nhiều đều tội lỗi, nhưng khắp thành thị và đến thôn quê đâu cũng có cờ bạc cả, nghĩ cũng đáng tức cười thật, và như mới rồi đây, có xảy ra một vụ lưu huyết cũng vì cờ bạc mà ra.

Nguyên tại làng Tân-thành, quận Cần giọc cũng như các làng khác, đến lệ kỳ-yên nên mướn phường hát đem về hát cúng thần.

Đêm 15 và 16 Mars vừa rồi nhơn dịp kỳ-yên vui ấy dân trong làng có tụ hợp tại nhà tên Hai đánh bạc chơi.

Họ tựu nhau có trên 20 người đánh ăn thua nhau kịch liệt một lát thừ thời giờn đỏ đen, Thắng một tay sanh nhai về cờ bạc và cũng là một tay du-côn có tiếng, xui xẻo thua sạch túi đành ngồi ngoài ngó. Thấy họ đánh củng bắt « ngứa nghề » Thắng vay qua mượn người nầy ít cắc, vay qua bên kia hỏi vay một đồng, nhưng rốt chẳng có chỗ nào cho anh mượn cả, vì họ đã biết trước cho anh mượn cũng như tiền quăng sông vậy.

Tức mình vì chúng khinh bỉ mình, Thắng mới thừa lúc ai nấy đang coi bài, anh ta lanh tay gộp một mớ bạc cắc và bạc đồng rồi đứng dậy co dò phát chạy.

Nhiều người trong sòng bạc đủi theo vây bắt Thắng, nhưng vì bị Thắng bản lảnh khá cao cường nên bọn chúng đều bị đánh ngả hết, Thắng thoát được vòng vây mới sải nước lớn về nhà.

Ng. văn-Lâm, 35 tuổi, bị mất 10 đồng trong sòng bạc ấy: nóng của một mình đuổi theo Thắng, và truy hô : Ăn cướp ! Ăn cướp !

Khi vừa đủi theo kịp Thắng, Lâm bèn chụp áo Thắng níu lại bảo Thắng phải trả tiền lại.

Thắng muốn dễ bề thoát thân và ăm số bạc cướp cho trọn gói, nên rút dao dắc trong mình ra, chặt cánh tay Lâm. Lâm đau quá, hoảng hồn buông áo Thắng ra và la lên ; kế bị Thắng thọc một dao bụng Lâm thấu tới gan, máu phun ra có vòi, và Lâm té xiểu xuống đất.

Lúc ấy thiên hạ cũng tựu đến khá đông, nên vây bắt được hung thủ tại trận. Còn Lâm thì được chở vào bịnh viện Cần-giọc băng bó sơ rồi chở vào nhà thương Chợ - rẫy. Bịnh tình Lâm rất nguy ngập — Cũng là vì cờ bạc ?